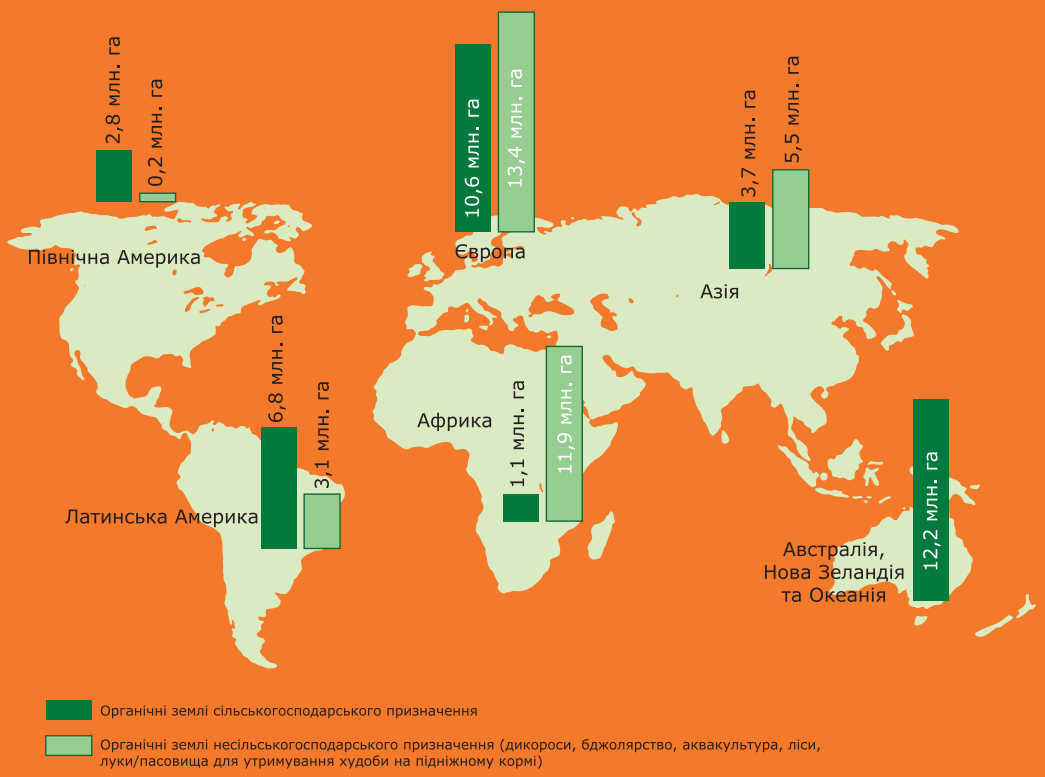

Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL)
Міжнародна Федерація органічних сільськогосподарських рухів (IFOAM)

СВІТ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

СТАТИСТИКА ТА ТЕНДЕНЦІЇ 2013 РОКУ

Фінансова підтримка:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

FiBL
Forschungsinstitut für biologischen Landbau
Institut de recherche de l'agriculture biologique
Research Institute of Organic Agriculture
EXCELLENCE FOR SUSTAINABILITY
Дослідний інститут органічного сільського господарства

IFOAM
INTERNATIONAL FEDERATION OF ORGANIC AGRICULTURE MOVEMENTS

2013

УДК 311.3:633/635(100)
ББК 60..6+42(0)
С24

Світ органічного сільського господарства
Статистика та тенденції 2013 року

FiBL Forschungsinstitut für biologischen Landbau
Institut de recherche de l'agriculture biologique
Research Institute of Organic Agriculture
EXCELLENCE FOR SUSTAINABILITY
Дослідний інститут органічного сільського господарства

IFOAM
INTERNATIONAL FEDERATION OF ORGANIC AGRICULTURE MOVEMENTS

Дана книга видана на запит Міністерства аграрної політики та продовольства України та учасників органічного сектору України в рамках швейцарсько-українського проекту "Розвиток органічного ринку в Україні" (2012-2016), що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації через Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO).

Фінансова підтримка:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

Автори: Хельга Віллер, Джулія Лерноуд та Лукас Кільхер, FiBL, Швейцарія
Головний редактор української версії: Наталія Прокопчук, FiBL, Україна
Редагування та переклад: Тетяна Зігг та Сергій Рибак, FiBL, Україна

Видання представляє статистику різних країн світу щодо розвитку органічного сільського господарства та тенденцій, що виникають в міжнародному органічному секторі.

Дана книга призначена для представників українських державних органів влади національного та регіонального рівнів, громадських організацій, виробників, переробних підприємств, роздрібної торгівлі, викладачів та студентів вищих навчальних закладів, засобів масової інформації, а також для широкого кола читачів, яких цікавлять питання розвитку органічного сектору.

Макет та друк: ФОП Лесін М. В.
Тираж 500 примірників

Розповсюдження та тиражування без письмового дозволу FiBL заборонено

ISBN 978-966-2344-26-4

© Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL)
Швейцарсько-український проект "Розвиток органічного ринку в Україні" (2012-2016)
+38044-2781797, www.ukraine.fibl.org, www.fibl.org
м. Київ, 2013

Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL)
Міжнародна Федерація органічних сільськогосподарських рухів (IFOAM)

СВІТ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

СТАТИСТИКА ТА ТЕНДЕНЦІЇ 2013 РОКУ

2013

ЗМІСТ

Вступ 6
Передмова 7
Органічне сільське господарство 2013 р.: основні статистичні дані та країни-лідери 8
Світ органічного сільського господарства 2013 р.: стислий виклад 9
Основні статистичні дані щодо органічного сільського господарства 9
Світовий ринок 10
Африка 11
Азія 11
Європа 12
Латинська Америка 13
Північна Америка 13
Океанія 14
Стандарти та нормативно-правова база 15
Органічне сільське господарство у світі: поточна статистика 17
Поточна статистика органічного сільського господарства у світі 18
Огляд 19
Показники 19
Загальні примітки щодо даних 20
Органічні сільськогосподарські землі 22
Частки органічних сільськогосподарських земель за регіонами та країнами 26
Розвиток органічних сільськогосподарських земель 30
Всі органічні площі, включаючи землі несільськогосподарського призначення 36
Виробники органічної продукції та інші типи операторів 43
Виробники 43
Інші типи операторів 45
Дані про органічний ринок та міжнародну торгівлю 49
Продажі на внутрішньому ринку 49
Дані про експорт 49
Перелік скорочень 54
Перелік малюнків 57
Перелік таблиць 58
Декларація Міжнародної конференції «Розвиток органічного ринку в Україні», 01.11.2013 59

Вступ

Враховуючи актуальність теми органічного сільськогосподарського виробництва в Україні та ухвалення Закону України 425-VII від 3 вересня 2013 р. «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини», існує зацікавленість України в обміні інформацією та досвідом з іншими країнами світу щодо органічної тематики.

Ухвалення Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» є історичним та визначальним моментом у розвитку органічного сільськогосподарського виробництва в Україні, який вплине на виробників, переробні підприємства, роздрібну торгівлю, споживачів, а також створить сприятливе середовище для розвитку органічного сільського господарства та політичного діалогу, а також співпраці між державним та органічним секторами. Важливим є розвиток як українського внутрішнього, так і зовнішнього ринків органічної сільськогосподарської продукції. Очікується визнання України як надійного партнера та якісного постачальника органічних продуктів на міжнародній арені, тому взаємовизнання переліку вимог та систем контролю в органічному сільському господарстві разом із гармонізацією законодавчої бази з іншими європейськими країнами є одним із пріоритетів органів державної влади.

Ця книга висвітлює інформацію щодо динаміки розвитку та міжнародних тенденцій органічного сільського господарства у світі.

Україні, яка робить перші кроки у напрямку налагодження офіційної системи збору та обробки статистичних даних щодо органічних площ сільськогосподарського та несільськогосподарського призначення, кількості операторів (виробників, переробних підприємств, трейдерів), обсягів органічного ринку, важливо мати дані з інших країн щодо показників органічного сектору та врахувати міжнародний досвід для формування власної ефективної системи збору та обробки даних щодо органічного виробництва в Україні.

Міністерство аграрної політики та продовольства України сприятиме в силу своїх повноважень розвитку органічного сільського господарства в Україні як важливої складової усього сільського господарства та економічного розвитку України.

Сподіваюсь, що ця книга буде для Вас корисною і цікавою.

Демидов Олександр Анатолійович
Директор Департаменту землеробства
Міністерство аграрної політики та продовольства України
www.minagro.gov.ua

Передмова

Шановні зацікавлені у розвитку органічного виробництва в Україні!

Україна є важливою аграрною країною світу, яка має великий потенціал у виробництві та споживанні органічних продуктів. Попит на українську органічну продукцію постійно зростає на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Першою необхідністю є наявність статистичної інформації щодо органічного ринку світу, розвитку органічного сектору окремих країн та пошук можливостей взаємовигідної міжнародної співпраці.

Швейцарсько-український проект «Розвиток органічного ринку в Україні», що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації, маючи на меті сприяння розвитку українського органічного сектору, підтримав публікацію цієї книги, яка є основним орієнтиром у світі цифр органічного сільського господарства світу.

Ми впевнені, що переклад частини книги «Світ органічного сільського господарства. Статистка та тенденції 2013 р.», яка підготовлена і опублікована Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL) у співпраці з Міжнародною Федерацією органічних сільськогосподарських рухів (IFOAM), надасть загальний огляд органічного харчового сектору світу, покаже успіхи інших країн та сприятиме розвитку органічного ринку в Україні шляхом налагоджування зв'язків з іншими країнами і формування власної прозорої та надійної системи збору та обробки даних щодо показників органічного виробництва.

З повагою,

Тобіас Айзенрінг
Керівник проекту

Наталія Прокопчук
Менеджер проекту

Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL)
Швейцарсько-український проект «Розвиток органічного ринку в Україні» (2012-2016)
www.fibl.org
www.ukraine.fibl.org

Органічне сільське господарство 2013 р.: основні статистичні дані та країни-лідери

Табл. 1.

Органічне сільське господарство 2013 р.: Основні статистичні дані та країни-лідери

Показники	Світ	Країни-лідери
Країни з даними про сертифіковане органічне сільське господарство[1]	2011: 162 країни	
Загальна площа земель, зайнятих під органічне сільське господарство, га	2011: 37,2 млн. га (1999: 11 млн. га)	Австралія (12 млн. га, 2009) Аргентина (3,8 млн. га) США (1,9 млн. га, 2008)
Частка земель органічного сільського господарства від загальної площі земель сільськогосподарського призначення, %	2011: 0,86%[2]	Фолклендські (Мальвінські) Острови (35,9%) Ліхтенштейн (29,3%) Австрія (19,7%)
Органічні землі несільськогосподарського призначення (переважно під дикоросами)	2011: 32,5 млн. га	Фінляндія (7 млн. га) Замбія (5,9 млн. га, 2009) Індія (4,5 млн. га)
Виробники	1,8 млн. виробників (2010: 1,6 млн. виробників)	Індія (547591), Уганда (188625, 2010), Мексика (169570)
Розмір органічного ринку	62,9 млрд. доларів США (2010: 59,1 млрд. доларів США, 1999: 15,2 млрд. доларів США). Джерело: Organic Monitor	США (21 млрд. євро або 29 млрд. доларів США), Німеччина (6,6 млрд. євро або 9,2 млрд. доларів США), Франція (3,7 млрд. євро або 5,2 млрд. доларів США)
Споживання на душу населення	2011: 9,02 долара США[3]	Швейцарія (177,4 євро або 250,4 долара США), Данія (161,9 євро або 225,7 долара США), Люксембург (134,3 євро або 187,3 долара США)
Кількість країн з законодавством щодо органічного виробництва, 2011 р.	86 країн (2010: 84 країни)	
Сертифікаційні органи органічного виробництва	2012: 576 сертифікаційних органів (2011: 549; 2010: 532)	Південна Корея, Японія, США

Джерело: FiBL та IFOAM; загальна інформація про світовий ринок – Organic Monitor; інформація про кількість сертифікаційних органів – Organic Standard/Grolink.

[1] Термін «країна» у цій публікації означає «країна» або «регіон».

[2] Частка країн, які включені до дослідження FiBL-IFOAM 2013 р.

[3] Відповідно до статистичних даних Організації продовольства та сільського господарства Організації Об'єднаних Націй (Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)) населення світу у 2011 р. становило 6,97 млрд., http://faostat.fao.org/site/550/DesktopDefault.aspx?PageID=550#ancor

Світ органічного сільського господарства 2013 р.: стислий виклад

Хельга Віллер[4], Джулія Лерноуд[5] та Роберт Хоум[6]

Основні статистичні дані щодо органічного сільського господарства

Відповідно до останнього дослідження FiBL та IFOAM щодо сертифікованого органічного сільського господарства світу[7] (дані станом на кінець 2011 р.), дані про органічне сільське господарство збирають у 162 країнах світу (2010: 160 країн).

На 37,2 млн. га земель займаються органічним сільським господарством (включаючи землі перехідного періоду). Регіони з найбільшими площами органічних сільськогосподарських угідь розташовані в Океанії[8] (12,2 млн. га, 33% органічних сільськогосподарських земель світу) та у Європі (10,6 млн. га, 29%). Латинська Америка[9] має 6,9 млн. га (18,4%), за нею слідують Азія (3,7 млн. га, 10%), Північна Америка[10] (2,8 млн. га, 7,5%) та Африка (1,1 млн. га, 3%).

До країн з найбільшою площею земель, зайнятих під органічне сільське господарство, належать Австралія (12 млн. га), Аргентина (3,8 млн. га) та Сполучені Штати Америки (1,9 млн. га).

0,9 % усіх земель сільськогосподарського призначення країн, які були охоплені дослідженням, є органічними. Найбільша частка земель, зайнятих під органічне сільське господарство, від загальної площі усіх земель сільськогосподарського призначення розташована в Океанії (2,9 %) та в Європі (2,2 %). 5,4% сільськогосподарських угідь у країнах Європейського Союзу (далі – ЄС) є органічними. Однак деякі країни досягли набагато вищих показників: Фолклендські Острови – 35,9%, Ліхтенштейн - 27,3%, Австрія - 19,7%. У десяти країнах більше, ніж 10% сільськогосподарських угідь є органічними. Площі органічних сільськогосподарських угідь збільшилися в Азії, Європі, Північній Америці та Океанії. В Азії, після значного скорочення територій органічних угідь у 2010 році, було зареєстровано зростання площ органічних земель сільськогосподарського призначення на 0,9 млн. га. У Європі також спостерігаються високі темпи зростання, тут площа органічних земель сільськогосподарського призначення збільшилася на 0,6 млн. га (6 %). В Латинській Америці площі органічних угідь зменшились, переважно через зменшення органічних пасовищ в Аргентині.

Окрім сільськогосподарських угідь, є інші види органічних земель, найрозповсюдженішим з яких є землі для збирання дикоросів. Інші площі включають аквакультуру, ліси та пасовища на землях несільськогосподарського призначення. Вони займають 32,5 млн. га. В цілому 69,7 млн. га сільськогосподарських та несільськогосподарських угідь є органічними.

У 2011 році було 1,8 млн. виробників. 34% усіх виробників органічної продукції світу розташовані в Азії, 30% – в Африці та 16% - у Європі. До країн з найбільшою

---

[4]Доктор Хельга Віллер, Відділ комунікацій, Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія), Акерштрассе, 5070, м. Фрік, www.fibl.org

[5]Джулія Лерноуд, Відділ комунікацій, Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія), Акерштрассе, 5070, м. Фрік, www.fibl.org

[6]Роберт Хоум, Відділ соціоекономіки, Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія), Акерштрассе, 5070, м. Фрік, www.fibl.org

[7]Дослідження охоплює землі, які мають статуси "органічне виробництво" та "органічне виробництво перехідного періоду"

[8]У цій книзі під терміном "Океанія" розуміють Австралію, Нову Зеландію та Океанію

[9]У цій книзі під терміном "Латинська Америка" розуміють Латинську Америку та країни Карибського басейну, що охоплює площу 22 222 000 км^2 та 577.2 млн. жителів

[10]У цій книзі під терміном "Північна Америка" розуміють країни відповідно до класифікації, поданої за посиланням http://unstats.un.org/unsd/methods/m49/m49regin.htm

кількістю виробників належать Індія (547591), Уганда (188625, 2010 рік) та Мексика (169570).

Близько однієї третини всіх сільськогосподарських угідь світу (12 млн. га) та більше 80% (1,5 млн.) виробників розташовані в країнах, що розвиваються, та в країнах з ринками, що розвиваються.

Детальна інформація щодо землекористування наявна стосовно близько 90% органічних сільськогосподарських угідь. На жаль, деякі країни, які мають дуже великі площі земель, зайнятих під органічне сільське господарство (наприклад, Австралія, Бразилія, Китай та Індія), не мають відповідної інформації або мають неповну інформацію щодо розподілу земель під органічним сільським господарством. Майже дві третини площ сільськогосподарських угідь використовуються як луки/пасовища (23,2 млн. га). Загальна площа сільськогосподарських орних земель становить щонайменше 6,3 млн. га, це складає 17% від усіх сільськогосподарських органічних земель. У порівнянні з 2010 роком зафіксовано зростання загальної площі сільськогосподарських орних земель на 7%. Велика частина земель цієї категорії використовується для вирощування зернових культур, включаючи рис (2,6 млн. га), далі йдуть – фуражні культури з сільськогосподарських орних земель (2,2 млн. га), олійні культури (0,5 млн. га), культури з високим вмістом протеїну (0,3 млн. га) та овочі (0,2 млн. га).

Багаторічні культури на органічних сільськогосподарських угіддях займають приблизно 7% площ, що становить 2,6 млн. га. Порівнюючи з даними попереднього дослідження, площі для вирощування багаторічних культур залишаються незмінними. Найбільш важливими багаторічними культурами залишаються кавові дерева (0,6 млн. га), що займають майже одну п’яту площ для вирощування органічних багаторічних культур, а також оливки (0,5 млн. га), горіхи (0,3 млн. га), виноград (0,3 млн. га) і дерева какао (0,2 млн. га).

Більшість площ, на яких збирають дикороси (включаючи площі для бджільництва), розташовуються у Європі (36% від загальносвітового показника) та в Африці (35%). Дуже мало інформації доступно щодо обсягів зібраних врожаїв. Ягоди, лікарські трави та ароматичні рослини, а також фрукти належать до найважливіших сільськогосподарських культур.

Світовий ринок

Незважаючи на уповільнення темпів зростання світової економіки, обсяги продажів органічних продуктів на світовому ринку продовжують зростати. За оцінками компанії “Органік Монітор” (Organic Monitor)[11], продажі органічних харчових продуктів і напоїв досягли майже 63 млрд. доларів США у 2011 році. Ринок органічних продуктів зріс на 170 %, порівнюючи з 2002 р. Найбільшим попитом органічні продукти користуються у країнах Північної Америки та Європи. Ці два регіони охоплюють більш, ніж 90% усіх продажів. Хоча органічне сільське господарство є сьогодні на всіх континентах, найбільший попит спостерігається саме в цих регіонах. Виробництво органічних харчових продуктів в інших регіонах, особливо в Азії, Латинській Америці та Африці, є переважно орієнтованим на експорт. У деяких країнах органічний сектор майже повністю залежить від експорту.

Країнами з найбільшими ринками органічної продукції є Сполучені Штати Америки, Німеччина та Франція. Найвищий рівень споживання на душу населення спостерігається у Швейцарії, Данії та Люксембурзі. Найбільші частки ринку були досягнуті у Данії, Швейцарії та Австрії.

[11] Organic Monitor - спеціалізована дослідницька, консалтингова та тренінгова компанія, яка понад 12 років спеціалізується на світовому виробництві продуктів сталого розвитку, www.organicmonitor.com

Африка

В Африці є трохи більше одного мільйона гектарів сертифікованих органічних сільськогосподарських земель. Це становить близько 3% світових органічних сільськогосподарських земель. Кількість виробників становила 541000. Уганда є країною з найбільшою площею органічних земель (більше 220000 га) і з найбільшою кількістю органічних виробників в Африці. Острівна держава Сан-Томе і Принсіпі є країною з найвищою часткою органічних сільськогосподарських земель, які займають 8% площ усіх сільськогосподарських земель країни. В Африці більшість сертифікованої органічної продукції призначена для експортних ринків. Головними сільськогосподарськими культурами є кава, оливки, какао, олійні культури та бавовна. Європейський Союз є найбільшим ринком збуту сільськогосподарської органічної продукції для Африки. Серед представників державних органів влади все більше зростає рівень визнання того факту, що органічне сільське господарство відіграє значну роль у вирішенні актуальних проблем, пов'язаних з продовольчою небезпекою, бідністю та зміною клімату в Африці. Істотних успіхів було досягнуто у 2012 році: було реалізовано План дій у рамках ініціативи "Екологічне органічне сільське господарство"[12]. Цей План дій впроваджується як пілотна програма в шести країнах: в Кенії, Танзанії, Уганді та Ефіопії у Східній Африці; в Нігерії у Західній Африці та Замбії у Південній Африці. На Другій Африканській Органічній конференції, що відбулася у місті Лусака (Замбія) у травні 2012 року, було ухвалено документ під назвою "Лусакська Декларація щодо підвищення пріоритетності органічного сільського господарства у Програмі розвитку Африки"[13]. Цей документ буде використовуватися для продовження лобіювання інтересів широкого кола зацікавлених сторін, які мають змогу розкрити потенціал органічного сільського господарства в Африці. Наступна Африканська Органічна конференція відбудеться у Нігерії у 2015 році.

Азія

Загальна площа органічних сільськогосподарських угідь в Азії складає близько 3,7 млн. га. Це становить 10% органічних сільськогосподарських площ світу. Кількість виробників налічує майже 0,6 млн., з яких 0,55 млн. знаходяться в Індії. До країн-лідерів за площею належать Китай (1,9 млн. га) та Індія (1,1 млн. га). Східний Тімор має найвищу частку земель органічного сільського господарства від загальної площі земель сільськогосподарського призначення (майже 7%). У порівнянні з 2010 роком площа органічних сільськогосподарських земель збільшилася майже на 1 млн. га, переважно внаслідок значного зростання у Китаї та Індії. Дані про ринок та торгівлю є неповними.

Ринок органічних продуктів Азії зростає стабільними темпами. Підвищується рівень поінформованості населення про методи органічного виробництва, що сприяє підвищенню попиту на органічні харчові продукти та напої. Однак країни Азії розділено на дві групи – країни, які споживають, та країни, які виробляють. Найбільша частина продажів органічних продуктів припадає на багаті країни, а саме Японію, Південну Корею, Тайвань, Гонконг, Малайзію та Сінгапур. Однак лише мала частина органічних продуктів, які продаються, вирощуються безпосередньо у цих країнах. Велика кількість органічних харчових продуктів і напоїв (особливо перероблених продуктів) імпортуються в ці країни з Австралазії[14], Європи та США.

Інші країни Азії мають переважно екпортно-орієнтований органічний харчовий сектор, коли органічні сільськогосподарські культури вирощуються для інших регіонів. Зміни у законодавстві органічного виробництва Китаю, які вступили в дію у березні 2012 року, викликали хвилю дискусій у регіоні в 2012 році.

[12] Англ. Ecological Organic Agriculture (EOA)
[13] Англ. Lusaka Declaration on Mainstreaming Organic Agriculture into the African Development Agenda
[14] Австралазія включає Австралійський материк, включно Тасманію, Нову Зеландію, Нову Гвінею та прилеглі острови Тихого океану

Контактні особи країн звертають увагу на те, що 2012 рік був сприятливим для розвитку органічного сектору. Внутрішні ринки, основані на Системі гарантій спільної участі[15], зростають. Регіональне співробітництво, відродженню якого посприяло проведення Всесвітнього органічного конгресу IFOAM у листопаді 2011 року у Кореї, прискорило відновлення об'єднання "Органічна Азія", яке є частиною IFOAM.

Європа

В Європі нараховується 10,6 млн. га органічних сільськогосподарських площ у 290000 господарств станом на кінець 2011 р. 2,2% сільськогосподарських площ в Європі та 5,4% у країнах Європейського Союзу є органічними. В Європі зосереджено 29% органічних сільськогосподарських площ усього світу. Органічні сільськогосподарські угіддя збільшилися на 0,6 млн. га. у порівнянні з 2010 роком. Країнами з найбільшою площею органічних сільськогосподарських земель є Іспанія (1,6 млн. га), Італія (1,1 млн. га) та Німеччина (1 млн. га). Сім європейських країн мають частку органічних сільськогосподарських площ вищу, ніж 10% від усіх сільськогосподарських земель: Ліхтенштейн (29,3%), Австрія (19,7%), Швеція (15,2%), Естонія (14,8%), Швейцарія (11,7%), Чеська Республіка (10,7%) та Латвія (10,4%). Обсяги продажів органічних продуктів досягли близько 21,5 млрд. євро у 2011 р., що показує зростання на 9% у порівнянні з 2010 р. Найбільший ринок органічних продуктів з товарообігом на суму 6,6 млрд. євро розташований у Німеччині, далі йдуть Франція (3,8 млрд. євро) та Велика Британія (1,9 млрд. євро). Очікується, що новий дослідницький проект Мережа даних про органічний сектор (OrganicDataNetwork)[16], який було започатковано на початку 2012 року, стане важливим кроком у напрямку поліпшення збору даних про європейський органічний ринок. В даний час проводиться процес перегляду положень Постанов Європейського Союзу, який розпочався із проведення трьох слухань Європейської Комісії у 2012 році. У січні 2013 року Європейська Комісія організувала консультації з приводу перегляду Європейської політики у сфері органічного сільського господарства. Щодо досліджень у сфері органічного сільського господарства очікується, що успішна робота Технологічної платформи Органікс (TP Organics)[17] призведе до збільшення фінансування для досліджень в органічному сільському господарстві в межах наступної рамкової програми Європейського Союзу. У країнах Південно-Східної Європи (Албанії, Угорщині, Косово, Чорногорії та Сербії) зростає значення органічного сільського господарства.

[15] Англ. Participatory Guarantee Systems (PGS), www.ifoam.org/about_ifoam/standards/pgs.html

[16] Проект "Мережа даних для кращої інформації про органічний ринок Європи" (2012-2014) спрямований на підвищення прозорості органічного харчового ринку Європи через покращення доступу до ринкової інформації про органічний сектор з метою забезпечення потреб представників державної влади та учасників органічного сектору, www.organicdatanetwork.net

[17] Технологічна платформа Органікс (TP Organics) є Європейською Технологічною Платформою (European Technology Platform, ETP) для досліджень у сфері органічних харчових продуктів та органічного сільського господарства. Вона об'єднує органічний сектор та громадське суспільство для представлення широкої перспективи щодо пріоритетів досліджень та розвитку, які можуть сприяти реалізації потенціалу органічних харчових продуктів та органічного сільського господарства для реагування на сучасні виклики. Технологічна платформа Органікс почала працювати у 2007 році як бізнес-ініціатива з метою визначення пріоритетів для досліджень та інновацій в органічному секторі, тому що дослідження та інновації є фундаментальним фактором для пошуку рішень на суспільні виклики, а також покращення розвитку сектору та відповідного ринку. Однією із основ платформи є залучення учасників вздовж усього харчового виробничо-збутового ланцюга, включаючи виробників, громадські організації, споживачів, у визначенні потреб досліджень в органічному секторі. Зараз 28 координуючих парасолькових організацій/мереж у сфері сталого сільського господарства, досліджень, навколишнього середовища та захисту прав споживачів є членами Технологічної платформи Органікс. Також членами Платформи є малі та середні підприємства та 4 національні технологічні платформи для досліджень в органічному сільському господарстві (Угорщина, Італія, Чеська Республіка та Іспанія). Платформа співпрацює з 20 науково-дослідними інститутами, які також підтримують її фінансово, www.tporganics.eu

Латинська Америка

У Латинській Америці більше 315000 виробників займаються органічним сільським господарством на площі 6,9 млн. га (2011). Це становить 18% органічних земель світу та 1,1% сільськогосподарських угідь регіону. Провідними країнами є Аргентина (4,2 млн. га), Уругвай (0,9 млн. га, 2006 р.) та Бразилія (0,7 млн. га). Найбільші частки земель органічного сільського господарства від загальної площі земель сільськогосподарського призначення мають Фолклендські (Мальвінські) Острови (35,9%), Французька Гвіана (17,5%) та Домініканська Республіка (9,5%).

У той час, як експорт залишається основним видом господарської діяльності, внутрішній ринок органічних продуктів стає все більш різноманітним і постійно зростає, особливо у Мексиці, Коста-Ріці та Південній Америці. Бразилія має найбільш розвинений внутрішній органічний ринок, де фермерські вуличні базари та кооперативи організовувалися протягом тридцяти років та зберігається збалансоване співвідношення між внутрішнім та міжнародним органічними ринками. Далі йдуть інші країни регіону, включаючи Еквадор, Колумбію, Мексику та Перу, вони почали розробляти альтернативні сертифікаційні схеми і стратегії збуту, які орієнтовані на прямий збут для свідомих споживачів. Головними цільовими ринками для експорту органічної продукції, на які спрямовано близько 85% виробництва регіону, є Європейський Союз, Сполучені Штати Америки та Японія. Для країн тропічних і гірських екосистем основними органічними продуктами для експорту є кава, какао, банани та квіноа. Для країн з великими площами пасовищ для випасання худоби основними продуктами є м’ясо та вовна. Аргентина та Коста-Рика є єдиними країнами у регіоні, які мають статус третіх країн для Європейського Союзу, хоча більшість країн Латинської Америки подали заявки на отримання цього статусу: процес розпочався десять років тому, коли почалася розробка державного законодавчого регулювання органічного сільського господарства у регіоні.

Північна Америка

У Північній Америці майже 2,8 млн. га сільськогосподарських земель належать до органічного сільського господарства, з них близько двох мільйонів га знаходяться у США (дані за 2008 рік) та 0,8 млн. га – у Канаді, що становить приблизно 0,7% від загальної площі сільськогосподарських земель у регіоні та 7% органічних сільськогосподарських земель світу.

Під впливом вибору споживачів органічне виробництво США зросло загалом на 9,5% і обсяги продажів органічної продукції досягли 31,5 млрд. доларів США у 2011 році. Відповідно до результатів дослідження органічного виробництва[18] Асоціації органічної торгівлі (OTA)[19] 2012 р., сектор органічних харчових продуктів і напоїв оцінюється у 29,22 млрд. доларів США. Загальні обсяги продажів органічних продуктів (харчова продукція, текстиль, косметика, корм для домашніх тварин) у США збільшилися на 9,5%, і їхній приріст продовжує випереджати зростання обсягів продажів подібних традиційних (неорганічних) продовольчих та непродовольчих товарів, який склав 4,7%. Обсяги продажів органічних харчових продуктів збільшилися на 9,4% у 2011 році. Послаблення рецесії, інфляція споживчих цін у зв’язку зі збільшенням вартості засобів виробництва та зростаючий попит споживачів на товари широкого попиту спричинили зростання продажів органічних продуктів. Органічний харчовий сектор виріс на 2,5 млрд. доларів США протягом 2011 р., при цьому на категорію овочів та фруктів припадає близько 50% зростання. Найшвидше зростаючими органічними напрямками були категорії м’яса, риби та птахівництва, що повідомляють про зростання продажів на 13% у порівнянні з 2010 р.

Органічний ринок Канади продовжує зростати і розширювати асортимент для споживачів, що засвідчує поява багатьох нових продуктових пропозицій,

[18] Англ. Organic Industry Survey
[19] Англ. Organic Trade Association (OTA), www.ota.com

продовження популяризації органічних продуктів у традиційних точках роздрібної торгівлі, а також помітне зростання обсягів органічної нехарчової продукції, наприклад, товари особистої гігієни. Асоціація органічної торгівлі Канади (COTA)[20] оцінює обсяг органічного ринку у 2,6 млрд. канадських доларів (2010 р.), хоча є висока ймовірність, що ринок органічних продуктів є значно більшим. Більш актуальні дані з цього приводу відсутні.

Найважливішою подією 2012 року в органічному секторі США було підписання та впровадження історичної угоди про еквівалентність органічного виробництва між Сполученими Штатами Америки та Європейським Союзом. Також у кінці 2012 року представники швейцарської та канадської влади заявили про підписання угоди щодо еквівалентність між двома країнами.

Океанія

Цей регіон складається з Австралії, Нової Зеландії та Океанії, включаючи Фіджі, Папуа-Нову Гвінею, Тонга, Вануату та інші. Загалом тут нараховується майже 14000 виробників, які обробляють 12,2 млн. га органічних земель. Це становить 2,9% всіх сільськогосподарських земель цього регіону та 33% органічних земель світу. Більше 98% органічних земель цього регіону знаходяться в Австралії (12 млн. га, 2009 рік, 97% яких використовуються як екстенсивні пасовища для худоби), далі йдуть Нова Зеландія (133000 га) та Самоа (34000 га). Найбільші частки органічних земель від усіх сільськогосподарських земель мають Самоа (11,8%), далі йдуть Австралія (2,9%, 2009) та Соломонові Острови (1,6%). Зростання органічного виробництва в Австралії, Новій Зеландії та Океанії зумовлене швидким ростом попиту з-за океану; також збільшуються обсяги продажів на внутрішньому ринку. Внутрішній ринок Австралії оцінюється у 1,15 млрд. австралійських доларів[21] (2011-2012), а Нової Зеландії – у 360 млн. новозеландських доларів[22] (2011).

За останні кілька років були внесені незначні зміни до нормативно-правових інструментів Австралії, які контролюють продаж товарів на внутрішньому та зовнішньому ринках. У 2009 році Організація "Стандарти Австралії"[23] опублікувала Стандарт Австралії для органічних та біодинамічних продуктів[24] (AS6000) з метою впровадження власного стандарту для сертифікації органічних продуктів. Але до цього часу цей стандарт не набув широкого розповсюдження для сертифікації в органічному виробництві. Оскільки ріст австралійського ринку продовжується, зазнають змін структури розвитку інформаційної політики органічної галузі. Асоціацією австралійського органічного сектору є Органічна Федерація Австралії (OFA)[25], яка зробила значний внесок та постійно готує огляди австралійського і міжнародного законодавства у сфері сільського господарства і продовольчої політики. Що стосується досліджень, Корпорація з дослідження та розвитку сільськогосподарського виробництва сільських територій (RIRDC)[26] практично припинила свою діяльність в органічному сільському господарстві та здається, що на даний момент майже нічого не відбувається у сфері державного фінансування наукових досліджень і освіти, які спрямовані на органічне сільське господарство в Австралії.

Більшість сертифікованих органічних продуктів в Океанії виробляються для експорту. Головними продуктами є ваніль, кокоси та тропічні фрукти. Основними міжнародними ринками збуту через їхню географічну близькість є Австралія та Нова Зеландія, хоча зростаючим ринком збуту є Японія, до інших міжнародних ринків

[20] Англ. Canada Organic Trade Association (COTA), http://www.ota.com/otacanada.html

[21] 1 австралійський долар = 0,7410 євро (середній курс обміну 2011 р.); Джерело: OANDA Corporation, www.oanda.com/lang/de/currency/average

[22] 1 новозеландський долар = 0,6047 євро (середній курс обміну 2011 р.); Джерело: OANDA Corporation, www.oanda.com/lang/de/currency/average

[23] Англ. Standards Australia, www.standards.org.au

[24] Англ. Australian Standard for Organic and Biodynamic Products (AS6000)

[25] Англ. Organic Federation of Australia, www.ofa.org.au

[26] Англ. Rural Industries Research and Development Corporation (RIRDC), www.rirdc.gov.au

належать Північна Америка та Європейський Союз. Внутрішні ринки органічних сертифікованих продуктів не дуже добре розвинені, а в деяких випадках не існують. Національні уряди Самоа та Тонга продовжують надавати допомогу дрібним фермерам, пов'язану з витратами на сертифікацію. На Конференції Міністрів сільського господарства та лісництва, яка відбулася у вересні 2012 року на островах Фіджі, було підписано рекомендацію щодо включення органічного сільського господарства до сільськогосподарської стратегії Секретаріату Тихоокеанської Спільноти[27] та до стратегій окремих країн. Це є заохочувальним кроком, який повинен сприяти збільшенню підтримки виробників органічної продукції у регіоні. Динаміка цього руху залишається сильною у регіоні, а перспективи розвитку органічного сектору у регіоні – позитивними. Зростає інтерес до органічних продуктів з цього регіону. Головним викликом є розвиток пропозиції з метою задоволення у майбутньому очікуваного попиту.

Стандарти та нормативно-правова база

Відповідно до результатів дослідження FiBL щодо правил та законодавства у сфері органічного виробництва, кількість країн з органічними стандартами зросло до 86. Ще 26 країн знаходяться в процесі розробки органічного законодавства. Найголовнішою подією 2012 року стало те, що Європейський Союз і Сполучені Штати Америки досягли успіху в переговорах про взаємне визнання їхніх органічних стандартів та систем контролю. Угода про еквівалентність робить можливим продаж органічних продуктів (з деякими винятками), які були сертифіковані в ЄС або у США, в іншій країні чи іншому регіоні без проведення додаткової інспекції або сертифікації. Угода між ЄС і США набула чинності з 1 липня 2012 року разом із доповненою Європейською схемою імпорту органічних продуктів[28]. Відповідно до нової схеми, у країни ЄС дозволяється імпорт лише тих продуктів, які були сертифіковані контролюючим органом, який визнаний для здійснення діяльності у відповідній країні-експортері. ЄС визнає сертифікаційні органи як за допомогою так званого Переліку сертифікаційних органів у третіх країнах, так і безпосередньо. Центральною темою 2012 року в Азії стало впровадження оновлених правил виробництва у Китаї, що передбачало подальше посилення і без того суворих правил.

У 2010 році IFOAM виступила ініціатором створення Загальних цілей і вимог органічних стандартів (COROS)[29]. Стандарти, які вважаються еквівалентними COROS, можуть бути включеними до Сім'ї стандартів IFOAM. Ця ініціатива спрямована на чітке розмежування органічних та неорганічних продуктів. Така Сім'я стандартів є головною частиною Органічної системи гарантій[30], яка визначається як діючий стандарт, оскільки вона вважається еквівалентною COROS. З метою подальшого спрямування та об'єднання органічного світу IFOAM пропонує брендування "Глобальний органічний знак" (OGS)[31] для продуктів тих операторів, які мають бездоганну репутацію. У 2012 році IFOAM почала налагоджувати партнерські відносини з першими організаціями в Таїланді та Малайзії з метою залучення їх до співпраці як агентів, які відповідатимуть за розповсюдження Глобального органічного знаку у своїх країнах. IFOAM прогнозує подальшу популяризацію цього знаку в інших країнах за допомогою інших агентів і шляхом прямих дій зі сторони головного офісу IFOAM.

Загальна кількість сертифікаційних органів у світі складає 576, тоді як у 2011 році їх нараховувалося 549, Більшість сертифікаційних органів розташовані у Європейському Союзі, Південній Кореї, Японії, США, Китаї, Індії та Канаді. На даний момент в Азії вперше зафіксовано більшу кількість сертифікаційних органів, ніж

[27] Англійською Secretariat of the Pacific Community
[28] Англ. European import scheme for organic products
[29] Англ. Common Objectives and Requirements of Organic Standards (COROS)
[30] Англ. Organic Guarantee System (OGS)
[31] Англ. Global Organic Mark

у Європі. Також спостерігається незначне зменшення кількості сертифікаційних органів у більшості регіонів світу, хоча їх кількість різко зросла у Південній Кореї.

Системи гарантій спільної участі (PGS)[32]– це системи гарантування якості, що фокусуються на місцевому розвитку. У них сертифікують виробників на основі активної участі зацікавлених сторін і вибудовуються на довірі, соціальних зв'язках та обміні знаннями. Оцінюється, що на сьогодні існує щонайменше 41 ініціатива Систем гарантій спільної участі (PGS), які охоплюють усі континенти, і така ж кількість ініціатив перебуває у стадії розробки. Азія та Латинська Америка залишаються лідерами за кількістю фермерів, сертифікованих через Системи гарантій спільної участі (PGS), а також за рівнем визнання національними урядами.

IFOAM та шлях до сталого розвитку

У 2011 році у Кореї Генеральна Асамблея світового органічного руху схвалила мандат для IFOAM на здійснення керівництва розвитком органічного сільського господарства задля забезпечення сталого розвитку. Як наслідок, у 2012 році Всесвітня Рада IFOAM ініціювала створення Мережі дій з забезпечення сталості органічного сільського господарства (SOAAN)[33]. Її завданням є підтримка органічного руху у визначенні регіонів, де органічне сільське господарство є сталим, а де воно потребує вдосконалення. Ціллю є сприяння підвищенню рівня сталості, збільшення загального впливу органічного сільського господарства та покращення інших соціальних і екологічних стандартів. Під час "Боннських днів сталого розвитку"[34], які відбулися з 23 до 26 листопада 2012 року, експерти обговорювали сталий розвиток у сільському господарстві та шляхи розвитку органічного сектору. У 2013 році проводилися консультації з приводу обговорення проекту документу "Рекомендації щодо найкращих практик"[35], який детально описує бачення для сталого сільського господарства, пропонує детальні практичні методики, за допомогою яких можна досягнути задекларованих цілей, які об'єднуються принципами органічного сільського господарства, та мають на меті запровадження рекомендацій щодо подальшого розвитку органічного сектору.

[32] Англ. Participatory Guarantee Systems (PGS), www.ifoam.org/en/value-chain/participatory-guarantee-systems-pgs
[33] Англ. Sustainable Organic Agriculture Action Network (SOAAN), www.ifoam.org/en/news/2013/04/05/soaan
[34] Англ. Bonn Sustainability Days
[35] Англ. Best Practice Reference

Органічне сільське господарство у світі: поточна статистика

Мал. 1.

Органічні сільськогосподарські землі та інші органічні землі у 2011 р.

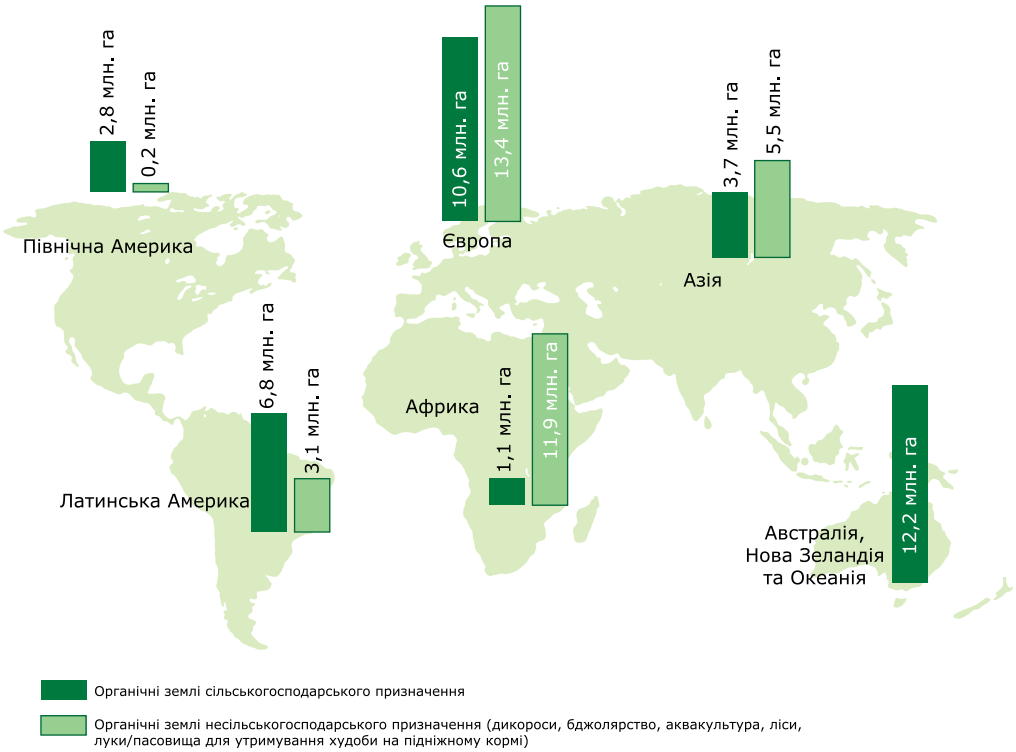

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р.

Поточна статистика органічного сільського господарства у світі

(площа земель, зайнятих під органічне сільське господарство, органічні виробники та органічний ринок)

Хельга Віллер[36] та Джулія Лерноуд[37]

14-те дослідження сертифікованого органічного сільського господарства світу було проведено Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL)[38] спільно з Міжнародною Федерацією органічних сільськогосподарських рухів (IFOAM)[39]. Більше того, дані країн Середземномор'я були зібрані у співпраці з Середземноморською мережею органічного сільського господарства[40] (MOAN, через Середземноморський агрономічний інститут у Барі[41]), країн Центральної Америки – у співпраці з Регіональним підрозділом технічної допомоги для сталого розвитку сільських територій (RUTA)[42].

Ця діяльність зараз фінансується Державним секретаріатом Швейцарії з економічних питань (SECO)[43] та Нюрнберзьким виставковим центром[44].

У попередні роки уряди, організації приватного сектору, сертифікаційні органи та компанії з досліджень ринку зробили свій внесок у справу збору даних. Кілька міжнародних сертифікаційних органів заслуговують особливого згадування (оскільки вони надали дані щодо багатьох країн): BCS[45], CERES[46], Certisys[47], Контрол Юніон[48], Екосерт[49], ІЧЕА[50], Інститут ринкової екології (IMO)[51], LACON[52], Натурланд[53] та Асоціація ґрунту[54].

Ми раді повідомити, що FAO[55] включила частину даних, які були зібрані в рамках цього дослідження Дослідного інституту органічного сільського господарства (FiBL) та Міжнародної Федерації органічних сільськогосподарських рухів (IFOAM), у базу даних землекористування FAOSTAT[56].

---

[36] Доктор Хельга Віллер, Відділ комунікацій, Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія), Акерштрассе, 5070, м. Фрік, www.fibl.org

[37] Джулія Лерноуд, Відділ комунікацій, Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія), Акерштрассе, 5070, м. Фрік, www.fibl.org

[38] Англ. Research Institute of Organic Agriculture, нім. Forschungsinstitut für biologischen Landbau (FiBL)

[39] Англ. International Federation of Organic Agriculture Movements (IFOAM)

[40] Англ. Mediterranean Organic Agriculture Network (MOAN)

[41] Англ. Mediterranean Agronomic Institute of Bari

[42] Англ. Regional Unit for Technical Assistance for Sustainable Rural Development (RUTA)

[43] Англ. State Secretariat for Economic Affairs (SECO, Switzerland)

[44] Нім. NürnbergMesse. З 2008 до 2011 рр. збір даних відбувався за підтримки проекту Міжнародного центру торгівлі (ITC) та Державного секретаріату Швейцарії з економічних питань (SECO, Швейцарія). У рамках цього проекту були профінансовані такі заходи, як створення бази для збору даних, зміна дизайну інтернет-сторінки www.organic-world.net для представлення на ньому статистичних і графічних даних, а також довідкової інформації, збір та обробка даних, перевірка наявності даних для усіх регіонів світу, заходи з поширення інформації

[45] Нім. BCS Öko-Garantie Gmbh (укр. ТОВ "BCS Еко-Гарантія")

[46] Англ. CERtification of Environmental Standards GmbH (CERES) (укр. ТОВ "Сертифікація стандартів навколишнього середовища".

[47] Сертісис (англ. Certisys) вже більше 30 років працює на міжнародному рівні як перший контролюючий орган, який спеціалізується на Бельгії і Люксембурзі

[48] Контрол Юніон (англ. Control Union) є мережею для проведення інспекцій у всьому світі. www.controlunion.com

[49] Екосерт (англ. Ecocert) є органом з інспекції та сертифікації для сталого розвитку. Його було засновано у 1991 році у Франції агрономами, які усвідомлювали потребу розвивати сільське господарство, яке буде дружнім для довкілля, та важливість надання певної форми визнання для тих, хто розвиває такий метод виробництва, www.ecocert.com

[50] Інститут сертифікації навколишнього середовища та етичних питань (ІЧЕА) (англ. Environmental and Ethical Certification Institute, італ. Istituto per la Certificazione Etica ed Ambientale (ICEA)), Італія. www.icea.info

[51] Інститут ринкової екології (англ. Institute for Marketecology, нім. Institut für Marktökologie (IMO)), www.imo.ch

[52] ТОВ "ЛАКОН" (нім. LACON GmbH) має офіси у Німеччині, Австрії, Східній Європі, Азії та Африці; надає широкий спектр послуг із сертифікації у сільському господарстві та переробці харчових продуктів

[53] Натурланд (нім. Naturland), Асоціація органічного сільського господарства, була заснована у 1982 році із штаб-квартирою у Грефелінгу, поблизу Мюнхена (Німеччина). На сьогодні Асоціація "Натурланд" є однією з найбільш відомих організацій у світі, які популяризують органічне сільське господарство

[54] Асоціація ґрунту (англ. Soil Association) була заснована у 1946 групою фермерів, науковців та спеціалістів з харчування, які бачили прямий зв'язок між практичним застосуванням сільського господарства та здоров'ям рослин, тварин, людей і чистотою природи

[55] Організація продовольства та сільського господарства Організації Об'єднаних Націй (англ. Food and Agriculture Organization of the United Nations), www.fao.org

[56] Статистичний відділ Організації продовольства та сільського господарства Організації Об'єднаних Націй, англ. Statistics Division of the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), http://faostat.fao.org/site/377/default.aspx#ancor

Огляд

Загалом дані були отримані із 162 країн (більшість даних станом на кінець 2011 року). Вперше була зібрана інформація щодо таких країн, як Косово, Тонга, Домініка і Гвінея-Бісау (тільки щодо обсягів виробництва). Але дані зі Сьєрра-Леоне та Суринаму не були надані, хоча раніше вони були доступними.

Оновлені дані щодо площі органічних земель були доступні з 135 країн, однак для деяких країн оновлені дані стосувалися тільки загальної площі органічних земель, і не обов'язково кількості господарств, землекористування та інших показників. У таких випадках були використані дані попереднього дослідження.

Табл. 2.

Регіони, охоплені дослідженням світового органічного сільського господарства, 2011 р.

	Країни[57] з даними щодо органічного сільського господарства	Кількість країн у регіоні[58]	Частка країн, які надали дані (%)
Африка	37	57	65
Азія	37	49	76
Європа	46	46	100
Латинська Америка та країни Карибського басейну	29	45	64
Північна Америка	2	5	40
Океанія	11	23	49
Світ	162	224	72

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р.

Показники

Були зібрані відповідні дані щодо таких показників:

- **Органічні площі в гектарах,** за країнами та групами країн, включаючи розподіл за сільськогосподарськими культурами;
- **Частки площ органічних сільськогосподарських земель від загальних площ сільськогосподарських угідь;**
- **Дані щодо виробництва** (обсяги та вартість);
- **Виробники** та інші типи операторів;
- **Дані щодо внутрішнього ринку** (загальний обсяг продажів у роздрібній торгівлі, споживання на душу населення, частка ринку, розподіл за продуктами);
- **Дані щодо міжнародної торгівлі** (загальні обсяги і вартість імпорту та експорту, ціна, споживання на душу населення, розподіл за продуктами).

Не усі дані, які були зібрані, представлені у цій книзі (наприклад, обсяги виробництва, кількість голів великої рогатої худоби, розподіл продукції внутрішньої та міжнародної торгівлі), тому що за багатьма показниками було неможливо вичерпно відтворити загальносвітову картину.

Більш детальну інформацію можна знайти на веб-сайті "Органічний світ", www.organic-world.net.

[57] Термін «країна» у цій публікації означає «країна» або «регіон»

[58] Дані щодо кількості країн переважно ґрунтуються на переліку країн бази даних FAO: http://faostat.fao.org/site/377/default.aspx#ancor, а також є інформація про деякі інші країни, наприклад, Косово

Загальні примітки щодо даних

Площа органічних земель: Дані представляють **сертифіковані органічні угіддя/площі, які вже повністю були переведені на органічне виробництво, а також землі зі статусом перехідного періоду**, оскільки багато джерел даних не розмежовують ці категорії земель або включають інформацію про останній згаданий тип земель (наприклад, Австралія, Австрія, Німеччина, Швейцарія); і оскільки управління землями зі статусом перехідного періоду відбувається згідно з принципами органічного менеджменту.

Визначення поняття "органічне сільське господарство", принципів органічного сільського господарства тощо можна знайти на веб-сайті Міжнародної Федерації органічних сільськогосподарських рухів (IFOAM)[59].

Системи гарантій спільної участі (PGS): Вперше для деяких країн, наприклад, Намібії, були включені площі, сертифіковані відповідно до Систем гарантій спільної участі (PGS).

Країни: Для країн та регіонів була використана класифікація стандартних кодів країн та регіонів[60], як визначено Статистичним відділом Організації Об'єднаних Націй[61]. У цій публікації термін «країна» означає «країна» або «регіон».

Джерела даних: Дані були отримані від організацій приватного сектору, урядів та сертифікаційних органів.

Пряме порівняння даних рік до року: Пряме порівняння даних рік до року є для багатьох даних не завжди можливим, оскільки можуть змінюватися джерела інформації або покращуватися доступ до інформації.

Повнота даних: Для деяких країн не було актуальніших даних або наявні дані були неповними. Інформація щодо деяких країн повністю відсутня. Зважаючи на це, можна припустити, що обсяги органічного сільського господарства є більшими, ніж засвідчено даними у цій публікації.

Дані щодо сільськогосподарських культур: Для деяких сільськогосподарських культур інформація щодо площі сільськогосподарських земель може стосуватися основних культур, які вирощуються на певній земельній ділянці чи у господарстві, а наявна земельна ділянка під конкретною культурою може бути меншою. Більше того, у деяких випадках ці площі можуть належати до агролісництва, де вказані площі є загальними площами агролісницьких систем, включаючи насадження дерев, які дають затінок, та інших сільськогосподарських культур. Цим можна пояснити високу частку деяких органічних культур (зокрема, тропічних) у певних країнах.

Частка від загальної площі сільськогосподарських земель: У деяких випадках підрахунок частки органічних сільськогосподарських земель від загальних площ сільськогосподарського призначення, що базується на даних Євростат[62] та FAOSTAT[63], можуть відрізнятися від частки органічних земель, отриманих від міністерств або місцевих експертів.

---

[59] Визначення поняття "органічне сільське господарство": http://www.ifoam.org/en/organic-landmarks/definition-organic-agriculture

Принципи органічного сільського господарства: http://www.ifoam.org/en/organic-landmarks/principles-organic-agriculture, Органічна система гарантій IFOAM: http://www.ifoam.org/en/value-chain/ifoam-organic-guarantee-system, Сім'я стандартів IFOAM: http://www.ifoam.org/en/ifoam-family-standards, Система гарантій спільної участі (PGS) http://www.ifoam.org/en/value-chain/participatory-guarantee-systems-pgs

[60] Англ. Standard Country and Area Codes Classifications

[61] Визначення макрогеографічних (континентальних) регіонів, географічних субрегіонів, а також вибраних економічних та інших груп країн можна побачити на веб-сайті Статистичного відділу Організації Об'єднаних Націй (UNSTAT): http://unstats.un.org/unsd/methods/m49/m49regin.htm

[62] Євростат (англ. European Statistical Office, Eurostat) – Генеральний Директорат Європейської Комісії, який надає статистичну інформацію інституціям Європейського Союзу, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/

[63] FAOSTAT (англ. Statistics Division of the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)) – Статистичний відділ Організації продовольства та сільського господарства Організації Об'єднаних Націй, http://faostat3.fao.org/faostat-gateway/go/to/home/E

Виробники: Деякі країни надають інформацію про кількість власників малих земельних ділянок, тоді як інші повідомляють лише про кількість компаній, проектів чи груп виробників сільськогосподарської продукції, які можуть включати певну кількість виробників. Це особливо притаманне багатьом країнам Африки.

Виправлення даних: Перевірені та виправлені дані порівняли із даними, опублікованими у книзі "Світ органічного сільського господарства" (2012), і розмістили на веб-сторінках: http://www.organic-world.net/statistics-data-revisions.html, www.organic-world.net/statistics-data-tables.html.

Контакта особа

У випадку виникнення додаткових запитань звертайтеся до Хельги Віллер, FiBL, м. Фрік, Швейцарія, e-mail: helga.willer@fibl.org.

Органічні сільськогосподарські землі

На даний час 37,2 млн. га земель у всьому світі використовуються для органічного виробництва (більшість даних станом на 2011 рік)[64].

Австралія, Нова Зеландія та Океанія[65] є регіоном з найбільшою площею органічних земель сільськогосподарського призначення (12,2 млн. га), за нею йдуть Європа (10,6 млн. га), Латинська Америка (6,8 млн. га), Азія (3,7 млн. га), Північна Америка (2,8 млн. га) та Африка (більш ніж 1 млн. га).

В Океанії розташована майже третина всіх органічних сільськогосподарських земель світу, але її питома вага – зменшується. Європа – це регіон, де спостерігається постійне збільшення площі органічних земель протягом багатьох років, тут розташовано 29% органічних земель сільськогосподарського призначення світу, далі йде Латинська Америка з 18% (табл. 3, мал. 2).

Австралія є країною з найбільшою площею органічних сільськогосподарських земель, 97% яких використовуються як пасовища. Аргентина займає друге місце, а третє місце посідають Сполучені Штати Америки (табл. 4, мал. 3). Десять країн з найбільшою площею органічних земель сільськогосподарського призначення мають загальну площу органічних земель 26,3 млн. га та становлять 70% від загальної площі сільськогосподарських органічних земель світу.

Окрім органічних сільськогосподарських земель, у світі існують інші типи органічних земель, наприклад, для збирання дикоросів. Ці площі становлять 32,5 млн. га.

Табл. 3.

Світ: Органічні сільськогосподарські землі (включаючи площі перехідного періоду) та частки органічних земель від усіх сільськогосподарських земель у регіонах світу, 2011 р.

Регіон	Органічні сільськогосподарські землі (га)[66]	Частка органічних земель від усіх сільськогосподарських земель у регіонах світу
Африка	1 073 657	2,88%
Азія	3 706 280	9,95%
Європа	10 637 128	28,56%
Латинська Америка	6 857 611	18,41%
Північна Америка	2 790 162	7,49%
Океанія	12 185 843	32,71%
Загалом[67]	37 245 686	100,00%

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р.

[64] До цих даних включено інформацію щодо земель перехідного періоду до органічного сільського господарства (статус – перехідний період). Однак деякі країни надали інформацію лише щодо земель, які вже повністю переведені на органічне виробництво (статус – органічний), а інші – щодо загальних площ органічних сільськогосподарських земель. Таким чином, площі земель з перехідним статусом невідомі для багатьох країн

[65] Далі по тексту цей регіон називається "Океанія"

[66] До сільськогосподарських земель належать землі перехідного періоду і не належать площі, призначені для збирання дикоросів, площі для аквакультури, ліси та пасовища несільськогосподарського призначення

Мал. 2.

Світ: Розподіл органічних сільськогосподарських земель за регіонами, 2011 р.

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

Мал. 3.

Десять країн з найбільшими площами органічних сільськогосподарських земель, 2011 р.

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

Табл. 4.

Світ: Органічні сільськогосподарські землі (включаючи землі перехідного періоду) за країнами, 2011 р.

Назва країни	Площа, га
Австралія (2009)	12 001 724
Аргентина	3 796 136
Сполучені Штати Америки (2008)	1 948 946
Китай	1 900 000
Іспанія	1 621 898
Італія	1 096 889
Індія	1 084 266
Німеччина	1 015 626
Франція	975 141
Уругвай (2006)	930 965
Канада	841 216
Бразилія	687 040
Велика Британія	638 528
Польща	609 412
Австрія	542 553
Швеція	480 185
Чеська Республіка	460 498
Туреччина	442 582
Фолклендські (Мальвінські) Острови	398 806
Мексика	366 904
Греція (2010)	309 823
Україна[68]	270 320
Румунія	229 946
Уганда (2010)	228 419
Португалія (2010)	201 054
Казахстан	196 215
Фінляндія	188 189
Домініканська Республіка	186 931
Перу	185 964
Латвія	184 096
Туніс	178 521
Словаччина	166 700
Данія	162 173
Литва	152 305
Ефіопія	140 475
Естонія	133 779
Нова Зеландія	133 321
Російська Федерація	126 848
Угорщина	124 402
Швейцарія	123 000

Назва країни	Площа, га
Об'єднана Республіка Танзанія	115 022
Філіппіни	96 317
Єгипет (2010)	82 167
Індонезія	74 034
Бельгія	59 220
Норвегія	55 500
Ірландія	54 122
Судан	53 017
Еквадор	52 196
Парагвай (2007)	51 190
Нідерланди	47 205
Іран	43 332
Південноафриканська Республіка	41 947
Демократична Республіка Конго	41 032
Таїланд	34 829
Колумбія	34 060
Нікарагуа (2009)	33 621
Самоа	33 515
Болівія	32 710
Словенія	32 149
Хорватія	32 036
Мадагаскар	30 243
Чилі	29 068
Македонія	26 431
Болгарія	25 022
Пакистан	24 924
Східний Тімор	24 754
Гондурас	23 827
В'єтнам	23 400
Молдова	22 102
Азербайджан	21 959
Бутан	20 995
Кот-д'Івуар	20 658
Сирійська Арабська Республіка (2010)	19 987
Гана	19 893
Буркіна-Фасо	19 684
Шрі-Ланка	19 469
Південна Корея	19 312
Саудівська Аравія	18 563
Марокко (2010)	17 030
Киргизстан	15 097
Малі	14 790

[68] Дані Федерації органічного руху України, www.organic.com.ua

Назва країни	Площа, га
Намібія	14 112
Гватемала	13 380
Сенегал	13 000
Папуа - Нова Гвінея	11 337
Непал	9 892
Коста-Рика	9 570
Нігерія	9 473
Японія	9 401
Камбоджа	8 285
Ісландія	8 246
Замбія	7 310
Ізраїль	7 095
Бангладеш	6 810
Сальвадор (2008)	6 736
Палестинські Території (2010)	6 354
Сербія	6 238
Тайвань	5 016
Кенія	4 969
Панама	4 570
Мозамбік	4 468
Сан-Томе і Принсіпі	4 467
Гайана (2009)	4 249
Французька Гвіана (Франція)	3 974
Лаос (2009)	3 843
Люксембург (2010)	3 720
Руанда	3 705
Кіпр (2009)	3 575
Ліван	3 303
Чорногорія	3 068
Коморські Острови	2 642
Йорданія	2 567
Куба	2 209
Вануату	2 197
Фіджі	2 006
Грузія	1 999
Бенін	1 696
Малайзія (2009)	1 582
Того	1 336
Соломонові Острови	1 307
Беліз	1 204
Ліхтенштейн	1 095
Об'єднані Арабські Емірати	958

Назва країни	Площа, га
Гаїті	912
Камерун	849
Вірменія	750
Алжир	692
Реюньйон (Франція)	556
Бурунді	550
Ямайка (2009)	542
Зімбабве	466
Таджикистан	460
Албанія	448
Нормандські Острови (2009)	370
Боснія та Герцеговина	343
Мартиніка (Франція)	298
Фарерські Острови	253
Тонга	248
Домініка	240
Узбекистан	209
М'янма	202
Лесото	183
Малаві	166
Гваделупа (Франція)	166
Французька Полінезія	105
Гренада	85
Нігер	76
Афганістан	61
Ніуе	61
Венесуела (Боліварська Республіка) (2009)	59
Оман	38
Маврикій	30
Мальта	23
Острови Кука	22
Свазіленд	14
Косово	11
Андорра	4
Білорусь (лише дикороси)	
Чад (лише дикороси)	
Загальна площа[69]	37 245 686

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

[69] Включно із коригуючими величинами для заморських володінь Франції

Частки органічних сільськогосподарських земель за регіонами та країнами

Частка органічних сільськогосподарських земель від усіх сільськогосподарських земель світу становить 0,86 % (для країн, які охоплені цим дослідженням FiBL-IFOAM).

Якщо аналізувати регіони, то найбільша частка таких земель розташована у Океанії (2,7%), за нею йдуть Європа (2,2 %) та Латинська Америка (1,1 %). Частка органічних сільськогосподарських земель від усіх сільськогосподарських земель у 27 країнах Європейського Союзу складає 5,4%. В інших регіонах ця частка не перевищує 2% (табл. 5).

Багатьом країнам притаманні більш високі частки таких земель (мал. 4), а в десяти країнах площі органічних сільськогосподарських земель перевищують 10%; більшість цих країн розташована у Європі. Країною з найбільшою часткою органічних сільськогосподарських земель є Фолклендські (Мальвінські) Острови, де за принципом органічного виробництва працюють декілька великих вівчарських господарств. Цікаво також зазначити, що багато острівних держав мають великі частки органічних сільськогосподарських земель.

Однак 64% країн, для яких наявні дані про органічне сільське господарство, мають менше 1% органічних сільськогосподарських земель (мал. 5).

Табл. 5.

Світ: Органічні сільськогосподарські землі (включаючи землі перехідного періоду) та їхні частки у загальній площі сільськогосподарських земель, 2011 р.

Регіон	Органічні сільськогосподарські землі (га)	Частка органічних земель в загальній площі сільськогосподарських земель[70]
Африка	1 073 657	0,1%
Азія	3 706 280	0,3%
Європа	10 637 128	2,2%
Латинська Америка	6 857 611	1,1%
Північна Америка	2 790 162	0,7%
Океанія[71]	12 185 843	2,9%
Загалом[72]	37 245 686	0,9%

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р.

Під час проведення розрахунків часток для більшості країн були використані статистичні дані, які містяться у статистичній базі даних FAOSTAT[73] за 2009 р. Для країн Євросоюзу була використана інформація зі статистичної бази даних Євростат[74]. За наявності були використані дані від міністерств щодо загальної площі сільськогосподарських земель (наприклад, США, Швейцарія та Австрія), які дещо відрізняються від даних, опублікованих Євростат чи FAOSTAT.

Важливо відзначити, що у деяких випадках розрахунки часток органічних сільськогосподарських земель, що базуються на даних Євростат та FAOSTAT, можуть відрізнятися від даних, наданих міністерствами або місцевими експертами.

[70] Розрахунки часток органічних сільськогосподарських земель в загальній площі сільськогосподарських земель були проведені лише для країн, охоплених дослідженням

[71] Цей регіон включає Австралію, Нову Зеландію та Океанію

[72] Включно із коригуючими величинами для заморських володінь Франції

[73] FAOSTAT (англ. Statistics Division of the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)) – Статистичний відділ Організації продовольства та сільського господарства Організації Об'єднаних Націй, http://faostat3.fao.org/faostat-gateway/go/to/home/E та http://faostat.fao.org/site/377/default.aspx#ancor

[74] Євростат (англ. European Statistical Office, Eurostat) – Генеральний Директорат Європейської Комісії, який надає статистичну інформацію інституціям Європейського Союзу. Євростат: Основні дані – ключові статистичні дані щодо сільського господарства: http://ec.europa.eu/agriculture/agrista/2007/table_en/2012.pdf

Мал. 4.

Світ: 10 країн з найбільшою часткою органічних сільськогосподарських земель, 2011 р.

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

Мал. 5.

Світ: Розподіл часток органічних сільськогосподарських земель від площі усіх сільськогосподарських земель, 2011 р.

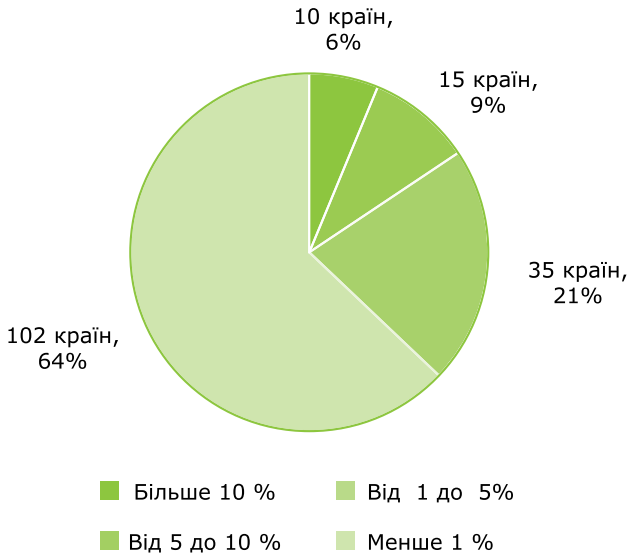

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

Табл. 6.

Світ: Частки органічних сільськогосподарських земель від загальної площі земель сільськогосподарського призначення за країнами, 2011 р.

Назва країни	Частка
Фолклендські (Мальвінські) Острови	35,94%
Ліхтенштейн	29,28%
Австрія	19,66%
Французька Гвіана (Франція)	17,51%
Швеція	15,40%
Естонія	14,75%
Самоа	11,80%
Швейцарія	11,69%
Чеська Республіка	10,84%
Латвія	10,38%
Домініканська Республіка	9,61%
Словаччина	8,61%
Італія	8,61%
Фарерські Острови	8,43%
Фінляндія	8,21%
Сан-Томе і Принсіпі	7,98%
Східний Тімор	6,60%
Словенія	6,58%
Іспанія	6,52%
Уругвай (2006)	6,29%
Данія	6,09%
Німеччина	6,08%
Португалія (2010)	5,79%
Литва	5,75%
Норвегія	5,36%
Бельгія	4,31%
Нормандські Острови (2009)	4,20%
Бутан	4,14%
Велика Британія	3,96%
Польща	3,94%
Греція (2010)	3,74%
Франція	3,55%
Угорщина	2,94%
Австралія (2009)	2,93%
Люксембург (2010)	2,84%
Аргентина	2,70%
Македонія	2,47%
Хорватія	2,46%
Кіпр (2009)	2,45%
Нідерланди	2,45%

Назва країни	Частка
Єгипет (2010)	2,23%
Туніс	1,82%
Туреччина	1,82%
Палестинські Території (2010)	1,73%
Мексика	1,71%
Коморські Острови	1,70%
Румунія	1,67%
Уганда (2010)	1,64%
Соломонові Острови	1,56%
Реюньйон (Франція)	1,39%
Ізраїль	1,36%
Ірландія	1,31%
Канада	1,24%
Ніуе	1,22%
Вануату	1,17%
Нова Зеландія	1,16%
Мартиніка (Франція)	1,06%
Південна Корея	1,04%
Папуа - Нова Гвінея	0,99%
Домініка	0,98%
Молдова	0,89%
Перу	0,87%
Болгарія	0,82%
Філіппіни	0,81%
Тонга	0,80%
Беліз	0,79%
Гондурас	0,75%
Шрі-Ланка	0,75%
Острови Кука	0,73%
Еквадор	0,69%
Гренада (2010)	0,68%
Україна[75]	0,65%
Нікарагуа (2009)	0,65%
Сполучені Штати Америки (2008)	0,60%
Індія	0,60%
Чорногорія	0,60%
Тайвань	0,59%
Коста-Рика	0,53%
Ліван	0,48%
Фіджі	0,48%
Азербайджан	0,46%

[75] Дані Федерації органічного руху України

Назва країни	Частка
Сальвадор (2008)	0,44%
Гваделупа (Франція)	0,42%
Ефіопія	0,40%
Китай	0,36%
Ісландія	0,36%
Об'єднана Республіка Танзанія	0,32%
Гватемала	0,30%
Бразилія	0,27%
Гайана (2009)	0,25%
Йорданія	0,25%
Парагвай (2007)	0,24%
Японія	0,24%
Французька Полінезія	0,24%
Непал	0,23%
В'єтнам	0,23%
Мальта	0,22%
Панама	0,20%
Руанда	0,19%
Чилі	0,18%
Демократична Республіка Конго	0,18%
Таїланд	0,18%
Об'єднані Арабські Емірати	0,17%
Буркіна-Фасо	0,16%
Лаос (2009)	0,16%
Камбоджа	0,15%
Сирійська Арабська Республіка (2010)	0,14%
Киргизстан	0,14%
Індонезія	0,14%
Сенегал	0,14%
Гана	0,13%
Сербія	0,12%
Ямайка (2009)	0,12%
Кот-д'Івуар	0,10%
Пакистан	0,09%
Казахстан	0,09%
Іран	0,09%
Болівія	0,09%
Колумбія	0,08%
Грузія	0,08%
Бангладеш	0,07%
Мадагаскар	0,07%
Російська Федерація	0,06%
Марокко (2010)	0,06%

Назва країни	Частка
Бенін	0,05%
Гаїті	0,05%
Вірменія	0,04%
Південноафриканська Республіка	0,04%
Того	0,04%
Судан	0,04%
Албанія	0,04%
Намібія	0,04%
Малі	0,04%
Куба	0,03%
Замбія (2009)	0,03%
Маврикій	0,03%
Бурунді	0,03%
Андорра	0,02%
Малайзія (2009)	0,02%
Кенія	0,02%
Боснія та Герцеговина	0,02%
Нігерія	0,01%
Саудівська Аравія	0,01%
Таджикистан	0,01%
Камерун	0,01%
Мозамбік	0,01%
Лесото	0,01%
Косово	0,003%
Малаві	0,003%
Зімбабве	0,003%
Венесуела (Боліварська Республіка)	0,003%
Оман	0,002%
М'янма	0,002%
Алжир	0,002%
Свазіленд	0,001%
Узбекистан	0,0008%
Нігерія	0,0002%
Афганістан	0,0002%
Білорусь (лише дикороси)	
Чад (лише дикороси)	

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

Розвиток органічних сільськогосподарських земель

У порівнянні з 1999 роком, площі органічних сільськогосподарських земель збільшилися більш, ніж у три рази (Willer/Yussefi 2000).

У 2011 році площі органічних сільськогосподарських земель переважно зросли у Азії, Європі та Північній Америці. Найбільший абсолютний приріст спостерігається в Азії (+34,4%, +0,9 млн. га). Значне зменшення площ припадає на Латинську Америку, з найбільшим скороченням площі в Аргентині, звідки було надано інформацію майже на 400000 га органічних земель менше, ніж у попередній період.

Площі органічних сільськогосподарських земель збільшилися у 93-х країнах, у той час як скорочення спостерігалося у 41-й країні. В 25 країнах органічні сільськогосподарські площі не змінилися або не було отримано нових даних. Найбільший приріст органічних сільськогосподарських земель має місце у країнах Азії, особливо у Китаї та Індії. За ними слідують деякі європейські країни: Франція, Польща та Іспанія.

Дані, представлені у нижченаведених таблицях та малюнках, які надають дані за попередній період, можуть відрізнятися від раніше опублікованих даних, оскільки вони були виправлені, після чого інтегровані в базу даних FiBL. Найзначніше виправлення даних мало місце щодо Бразилії, бо уряд країни запровадив систему збору інформації. Ці виправлення також вплинули на дані за 2007 рік; таким чином, загальна площа органічних земель у світі є меншою у порівнянні із даними, які були опубліковані раніше.

Табл. 7.

Світ: Органічні сільськогосподарські землі (включаючи площі перехідного періоду) за регіонами: зростання 2010/2011 рр.

Регіон	Органічні сільсько-господарські землі (га) 2010 р.	Органічні сільсько-господарські землі (га) 2011 р.	+/- (га)	+/- (%)
Африка	1 075 830	1 073 657	-2 174	-0,2%
Азія	2 756 887	3 706 280	+949 392	+34,4%
Європа	10 002 087	10 637 128	+635 041	+6,3%
Латинська Америка	7 543 578	6 857 611	-685 968	-9,1%
Північна Америка[76]	2 652 624	2 790 162	+137 538	+5,2%
Океанія	12 145 030	12 185 843	+40 812	+0,3%
Загалом[77]	36 173 766	37 245 686	+1 071 919	+3,0%

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

[76] Останні дані щодо США наявні за 2008 р.
[77] Включно із коригуючими величинами для заморських володінь Франції

Мал. 6.

Світ: Збільшення площі органічних сільськогосподарських земель, 1999-2011 рр.

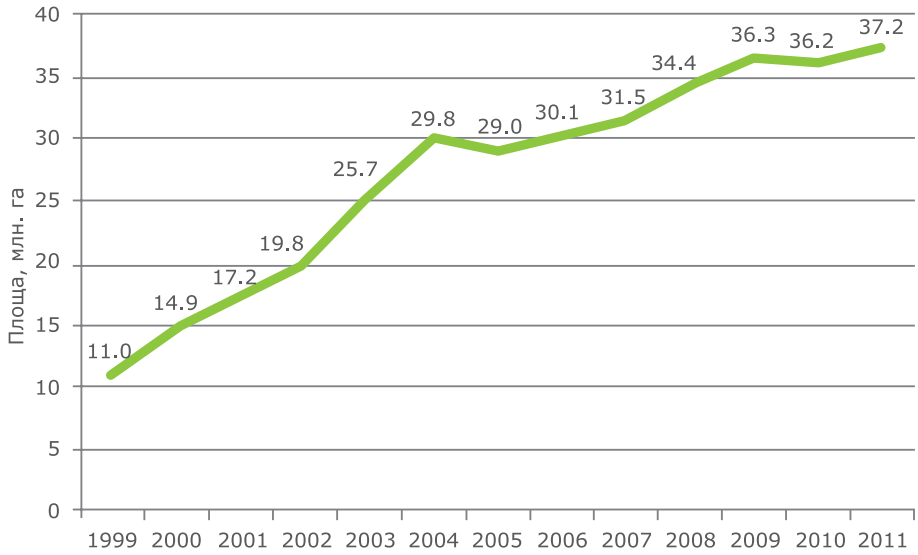

Джерело: FiBL, IFOAM та SOEL[78], 1999-2013 рр.

Мал. 7.

Світ: Динаміка росту площ органічних сільськогосподарських земель за регіональним принципом, 2005-2011 рр.

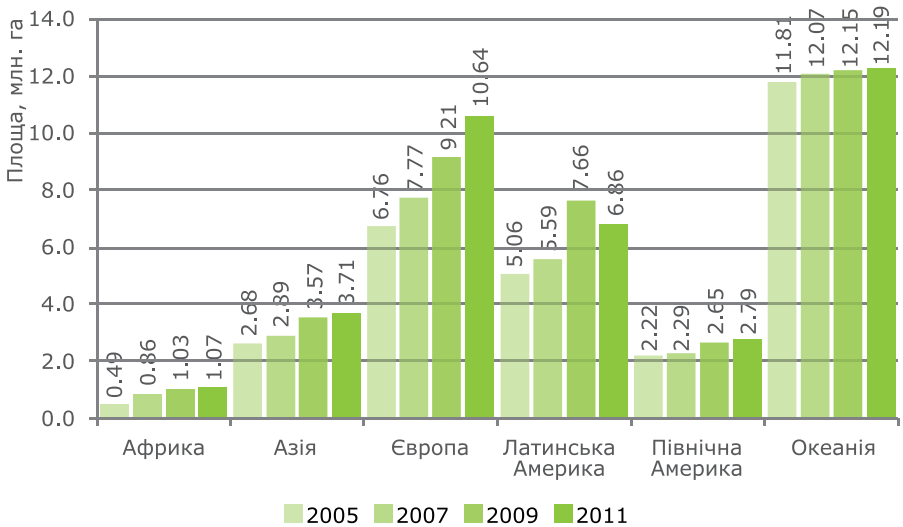

Джерело: FiBL, IFOAM та SOEL, 1999-2013 рр.

[78] Інститут сертифікованих державних експертів Греції, англ. Institute of Certified Public Accountants of Greece, грец. Soma Orkoton Elegton Logiston (SOEL), www.soel.gr

Мал. 8.

Світ: 10 країн з найбільшими показниками росту площ органічних сільськогосподарських земель, 2011 р.

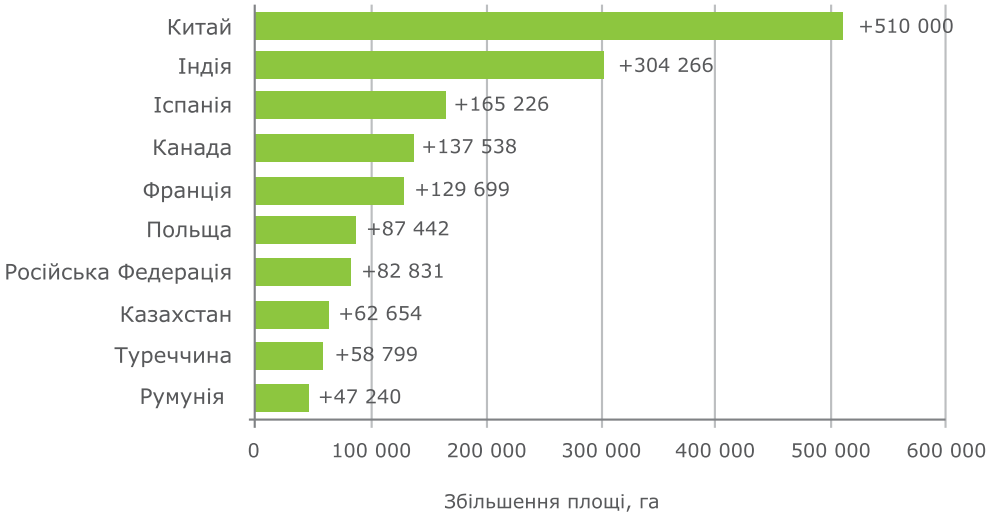

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

Табл. 8.

Світ: Динаміка органічних земель сільськогосподарського призначення за країнами, 2008-2011 рр.

Важлива примітка: пряме порівняння показників рік до року для багатьох країн не завжди є можливим, оскільки протягом років змінюються джерела інформації або покращується доступ до інформації. Дані, опубліковані в цій таблиці, можуть відрізнятися від даних, опублікованих раніше, через уточнення даних. У випадку, якщо дані щодо окремих країн відсутні для якогось року, використовуються дані за попередній рік.

Назва країни* англ.	Назва країни* укр.	2008, га	2009, га	2010, га	2011, га	Зміна площі, га, 2010/2011	Зміна площі, %, 2010/2011
Afghanistan	Афганістан	42	63	61	61	0,0	0,0
Albania	Албанія	331	271	284	448	163,9	57,7
Algeria	Алжир	1 042	622	623	692	68,6	11,0
Andorra	Андорра		2	2	4	2,0	100,0
Argentina	Аргентина	4 007 026	4 327 372	4 177 653	3 796 136	-381 516,7	-9,1
Armenia	Вірменія	600	600	750	750	0,0	0,0
Australia	Австралія (2009)	11 988 044	12 001 724	12 001 724	12 001 724	0,0	0,0
Austria	Австрія	492 632	518 757	543 605	542 553	-1 052,0	-0,2
Azerbaijan	Азербайджан	21 240	20 339	21 347	21 959	612,8	2,9
Bangladesh	Бангладеш	526	1 162	799	6 810	6 011,8	752,8
Belarus	Білорусь					лише збирання дикоросів	

*Розташовано в алфавітному порядку за назвою англ.мовою

Назва країни		2008, га	2009, га	2010, га	2011, га	Зміна площі, га, 2010/2011	Зміна площі, %, 2010/2011
англ.	укр.						
Belgium	Бельгія	35 721	41 459	49 005	59 220	10 215,0	20,8
Belize	Беліз	852	1 177	1 177	1 204	27,1	2,3
Benin	Бенін	1 030	872	1 167	1 696	528,5	45,3
Bhutan	Бутан	59			20 995	20 994,6	35605,2
Bolivia	Болівія	41 004	41 004	112 109	32 710	-79 399,5	-70,8
Bosnia and Herzegovina	Боснія та Герцеговина	691	580	580	343	-237,2	-40,9
Brazil	Бразилія	932 120	932 120	932 120	687 040	-245 080,4	-26,3
Bulgaria	Болгарія	16 663	12 320	25 648	25 022	-625,9	-2,4
Burkina Faso	Буркіна-Фасо	16 424	14 693	13 802	19 684	5 882,8	42,6
Burundi	Бурунді	350	350	350	550	200,0	57,1
Cambodia	Камбоджа	8 810	10 725	8 084	8 285	200,2	2,5
Cameroon	Камерун	370	292	496	849	352,8	71,1
Canada	Канада	628 556	703 678	703 678	841 216	137 538,0	19,5
Chad	Чад					лише збирання дикоросів	
Channel Islands	Нормандські Острови (2009)	430	370	370	370	0,0	0,0
Chile	Чилі	13 774	82 327	31 696	29 068	-2 627,6	-8,3
China	Китай	1 853 000	1 853 000	1 390 000	1 900 000	510 000,0	36,7
Colombia	Колумбія	47 107	47 776	33 334	34 060	725,3	2,2
Comoros	Коморські Острови	1 059	1 330	1 045	2 642	1 596,9	152,8
Cook Islands	Острови Кука			18	22	4,1	22,9
Costa Rica	Коста-Рика	8 004	8 052	11 114	9 570	-1 544,1	-13,9
Côte d'Ivoire	Кот-д'Івуар	2 938	17 443	18 133	20 658	2 525,1	13,9
Croatia	Хорватія	10 010	14 194	23 352	32 036	8 683,4	37,2
Cuba	Куба	14 314	14 314	2 106	2 209	102,9	4,9
Cyprus	Кіпр (2009)	2 322	3 575	3 575	3 575	0,0	0,0
Czech Republic	Чеська Республіка	341 632	398 407	448 202	460 498	12296,3	2,7
Democratic Republic of the Congo	Демократична Республіка Конго	7 852	6 667	32 523	41 032	8509,1	26,2
Denmark	Данія	150 104	156 433	162 903	162 173	-730,0	-0,4
Dominica	Домініка				240	2408	-
Dominican Republic	Домініканська Республіка	123 089	161 098	165 109	186 931	21821,6	13,2
Ecuador	Еквадор	71 066	69 358	64 751	52 196	-12554,7	-19,4
Egypt	Єгипет (2010)	40 000	56 000	82 167	82 167	0,0	0,0
El Salvador	Сальвадор (2008)	6 736	6 736	6 736	6 736	0,0	0,0
Estonia	Естонія	87 346	95 167	112 972	133 779	20806,6	18,4
Ethiopia	Ефіопія	99 944	122 727	137 196	140 475	3279,1	2,4
Falkland Islands (Malvinas)	Фолклендські (Мальвінські) Острови	414 474	395 935	398 806	398 806	0,0	0,0
Faroe Islands	Фарерські Острови	12	12	253	253	0,0	0,0
Fiji	Фіджі	100	100	100	2 006	1906,0	1906,0
Finland	Фінляндія	150 374	166 171	169 168	188 189	19021,0	11,2

Назва країни		2008, га	2009, га	2010, га	2011, га	Зміна площі, га, 2010/2011	Зміна площі, %, 2010/2011
англ.	укр.						
France	Франція	583 799	677 513	845 442	975 141	129699,0	15,3
French Guiana	Французька Гвіана (Франція)	2 385	2 651	1 776	3 974	2198,0	123,8
French Polynesia	Французька Полінезія			1 727	105	-1621,6	-93,9
Georgia	Грузія	251	1 208	1 401	1 999	597,8	42,7
Germany	Німеччина	907 786	947 115	990 702	1 015 626	24924,0	2,5
Ghana	Гана	26 657	29 140	12 635	19 893	7258,7	57,5
Greece	Греція (2010)	317 824	326 252	309 823	309 823	0,0	0,0
Grenada	Гренада (2010)		40	85	85	0,0	0,0
Guadeloupe (France)	Гваделупа (Франція)	67	84	27	166	139,0	514,8
Guatemala	Гватемала	7 285	13 300	13 375	13 380	5,0	0,0
Guinea-Bissau	Гвінея-Бісау	5 600				Лише виробничі обсяги	
Guyana	Гайана (2009)	75	4 249	4 249	4 249	0,0	0,0
Haiti	Гаїті		54	188	912	723,7	384,0
Honduras	Гондурас	8 448	11 801	17 825	23 827	6001,7	33,7
Hungary	Угорщина	122 816	140 292	127 605	124 402	-3203,0	-2,5
Iceland	Ісландія	6 970	6 661	5 806	8 246	2440,0	42,0
India	Індія	1 018 470	1 180 000	780 000	1 084 266	304266,0	39,0
Indonesia	Індонезія	42 087	46 720	71 208	74 034	2826,0	4,0
Iran	Іран	11 745	8 853	7 256	43 332	36076,2	497,2
Ireland	Ірландія	44 751	47 864	47 864	54 122	6258,0	13,1
Israel	Ізраїль	6 400	6 969	8 794	7 095	-1699,3	-19,3
Italy	Італія	1 002 414	1 106 684	1 113 742	1 096 889	-16852,9	-1,5
Jamaica	Ямайка (2009)	483	542	542	542	0,0	0,0
Japan	Японія	9 092	9 067	9 067	9 401	334,0	3,7
Jordan	Йорданія	1 053	1 053	1 469	2 567	1098,6	74,8
Kazakhstan	Казахстан	157 176	134 862	133 562	196 215	62653,6	46,9
Kenya	Кенія	5 159	4 227	4 842	4 969	126,6	2,6
Kosovo	Косово				11	11,1	-
Kyrgyzstan	Киргизстан	9 868	11 415	15 040	15 097	57,3	0,4
Lao (PDR)	Лаос	1 537	4 878	4 885	3 843	-1041,8	-21,3
Latvia	Латвія	161 625	160 175	166 320	184 096	17776,0	10,7
Lebanon	Ліван	2 180	3 332	1 227	3 303	2076,2	169,2
Lesotho	Лесото	355	330	330	183	-147,3	-44,6
Lithuania	Литва	122 200	129 055	143 644	152 305	8661,0	6,0
Luxembourg	Люксембург (2010)	3 535	3 614	3 720	3 720	0,0	0,0
Macedonia	Македонія	3 380	6 213	35 164	26 431	-8733,1	-24,8
Madagascar	Мадагаскар	19 914	14 069	20 288	30 243	9955,1	49,1
Malawi	Малаві	819	994	824	166	-657,6	-79,8
Malaysia	Малайзія (2009)	1 582	1 582	1 582	1 582	0,0	0,0
Mali	Малі	9 107	21 681	15 199	14 790	-409,2	-2,7
Malta	Мальта	12	26	24	23	-1,2	-4,9
Martinique (France)	Мартиніка (Франція)	188	140	193	298	105,0	54,4
Mauritius	Маврикій		6	35	30	-5,2	-14,8

Назва країни англ.	Назва країни укр.	2008, га	2009, га	2010, га	2011, га	Зміна площі, га, 2010/2011	Зміна площі, %, 2010/2011
Mexico	Мексика	332 485	332 485	332 485	366 904	34418,9	10,4
Moldova	Молдова	11 695	32 105	32 105	22 102	-10003,0	-31,2
Montenegro	Чорногорія	1 876	4 603	3 561	3 068	-493,1	-13,8
Morocco	Марокко (2010)	3 450	3 800	17 030	17 030	0,0	0,0
Mozambique	Мозамбік	2 810	1 556	5 519	4 468	-1051,0	-19,0
Myanmar	М'янма		555	60	202	142,0	237,1
Namibia	Намібія	410	124	124	14 112	13987,8	11280,4
Nepal	Непал	8 498	8 059	9 789	9 892	102,6	1,0
Netherlands	Нідерланди	50 434	51 911	46 233	47 205	972,0	2,1
New Zealand	Нова Зеландія	100 000	124 464	124 463	133 321	8858,0	7,1
Nicaragua	Нікарагуа (2010)	70 972	33 621	33 621	33 621	0,0	0,0
Niger	Нігер	355	355	48	76	27,9	58,1
Nigeria	Нігерія	3 073	8 202	11 979	9 473	-2505,6	-20,9
Niue	Ніуе	159	159	159	61	-98,0	-61,6
Norway	Норвегія	52 248	56 737	57 219	55 500	-1719,0	-3,0
Occupied Palestinian Territory	Палестинські Території (2010)	1 001	1 000	6 354	6 354	0,0	0,0
Oman	Оман	34	39	39	38	-0,9	-2,3
Pakistan	Пакистан	24 466	20 321	22 103	24 924	2821,3	12,8
Panama	Панама	5 244	5 244	3 242	4 570	1328,3	41,0
Papua New Guinea	Папуа - Нова Гвінея	2 497	3 321	3 156	11 337	8181,0	259,2
Paraguay	Парагвай (2007)	51 190	51 190	51 190	51 190	0,0	0,0
Peru	Перу	146 438	186 314	216 756	185 964	-30792,0	-14,2
Philippines	Філіппіни	15 795	51 806	79 992	96 317	16324,7	20,4
Poland	Польща	313 944	367 062	521 970	609 412	87442,0	16,8
Portugal	Португалія (2010)	211 071	151 460	201 054	201 054	0,0	0,0
Republic of Korea	Південна Корея	12 033	13 343	15 518	19 312	3794,0	24,4
Réunion (France)	Реюньйон (Франція)	203	188	276	556	280,0	101,4
Romania	Румунія	140 132	168 288	182 706	229 946	47240,0	25,9
Russian Federation	Російська Федерація	46 962	78 449	44 017	126 848	82831,0	188,2
Rwanda	Руанда	3 508	3 697	3 600	3 705	104,5	2,9
Samoa	Самоа	7 243	9 714	9 714	33 515	23801,1	245,0
Sao Tome and Principe	Сан-Томе і Принсіпі	2 859	3 591	4 411	4 467	56,2	1,3
Saudi Arabia	Саудівська Аравія	30 000	46 635	42 376	18 563	-23813,2	-56,2
Senegal	Сенегал	25 992	25 351	28 175	13 000	-15175,0	-53,9
Serbia	Сербія	4 494	8 661	8 635	6 238	-2396,7	-27,8
Sierra Leone	Сьєрра-Леоне	960	72 472	65 252		-65 252	-100,0
Slovakia	Словаччина	140 755	145 490	174 471	166 700	-7771,0	-4,5
Slovenia	Словенія	29 838	29 388	30 696	32 149	1453,0	4,7
Solomon Islands	Соломонові Острови	3 628	3 628	1 306	1 307	1,0	0,1
Somalia	Сомалі	274	0	0	0	0,0	-
South Africa	Південноафрикан-ська Республіка	43 882	59 562	55 621	41 947	-13674,0	-24,6

Назва країни англ.	Назва країни укр.	2008, га	2009, га	2010, га	2011, га	Зміна площі, га, 2010/2011	Зміна площі, %, 2010/2011
Spain	Іспанія	1 129 844	1 330 774	1 456 672	1 621 898	165226,3	11,3
Sri Lanka	Шрі-Ланка	22 347	21 156	22 260	19 469	-2790,4	-12,5
Sudan	Судан	65 188	77 798	53 602	53 017	-585,4	-1,1
Swaziland	Свазіленд	18	46	6	14	8,6	148,3
Sweden	Швеція	336 439	391 524	438 693	480 185	41492,0	9,5
Switzerland	Швейцарія	116 266	114 050	119 613	123 000	3386,8	2,8
Syrian Arab Republic	Сирійська Арабська Республіка (2010)	25 660	35 439	19 987	19 987	0,0	0,0
Taiwan	Тайвань	2 356	2 962	2 962	5 016	2054,2	69,4
Tajikistan	Таджикистан	70	70	391	460	69,7	17,8
Thailand	Таїланд	16 955	30 755	34 079	34 829	750,0	2,2
Timor-Leste	Східний Тімор	26 101	24 997	24 750	24 754	3,8	0,0
Togo	Того	2 977	1 789	3 409	1 336	-2073,0	-60,8
Tonga	Тонга				248	248,0	-
Tunisia	Туніс	174 725	167 302	175 066	178 521	3454,9	2,0
Turkey	Туреччина	109 387	325 831	383 782	442 582	58799,4	15,3
Uganda	Уганда (2010)	212 304	226 954	228 419	228 419	0,0	0,0
Ukraine	Україна[79]	269 984	270 193	270 226	270 320	94,0	0,0
United Arab Emirates	Об'єднані Арабські Емірати	310	373	360	958	598,3	166,3
United Kingdom	Велика Британія	737 631	721 726	699 638	638 528	-61110,0	-8,7
United Republic of Tanzania	Об'єднана Республіка Танзанія	72 188	72 188	72 665	115 022	42356,6	58,3
United States of America	Сполучені Штати Америки (2008)	1 948 946	1 948 946	1 948 946	1 948 946	0,0	0,0
Uruguay	Уругвай (2006)	930 965	930 965	930 965	930 965	0,0	0,0
Uzbekistan	Узбекистан	2 530	324	65	209	144,0	221,5
Vanuatu	Вануату	8 996	8 996	2 664	2 197	-467,3	-17,5
Venezuela (Bolivarian Republic of)	Венесуела (Боліварська Республіка)	2 441	337	337	59	-278,0	-82,6
Viet Nam	В'єтнам	12 622	14 012	19 272	23 400	4128,4	21,4
Zambia	Замбія (2009)	3 602	7 310	7 310	7 310	0,0	0,0
Zimbabwe	Зімбабве	266	421	1 995	466	-1528,5	-76,6
	Загальна площа[80]	34 397 189	36 264 704	36 173 766	37 245 686	1 071 919,3	3,0

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів.

Всі органічні площі, включаючи землі несільськогосподарського призначення

Окрім органічних сільськогосподарських земель, існують інші типи органічних земель, найбільшу частину з яких складають землі, які використовуються для збирання дикоросів та для бджільництва. Інші органічні землі призначені для аквакультури, ведення лісового господарства, а також для пасовищ, які розташовані на несільськогосподарських землях. Відповідно до дослідження FiBL та IFOAM, органічні несільськогосподарські площі охоплюють 32,5 млн. га.

Отже, площа всіх органічних земель сільськогосподарського і несільськогосподарського

[79] Дані Федерації органічного руху України
[80] Включно із коригуючими величинами для заморських володінь Франції

призначення складає 69,7 млн. га.

Важливо відзначити, що багато країн не надають інформацію щодо органічних несільськогосподарських площ, а інформують лише про дані органічних сільськогосподарських площ.

Мал. 9.

Світ: Розподіл площ усіх органічних земель, 2011 р.

Загальна площа – 69,7 млн. га.

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

Табл. 9.

Світ: Органічні землі: площі земель сільськогосподарського призначення (включаючи перехідний період) та інші органічні землі несільськогосподарського призначення за регіонами, 2011 р

Регіон	Сільсько-господарські землі та сільськогос-подарські культури, га	Аквакуль-тура, га	Ліси, га	Пасови-ща на несільсь-когоспо-дарських землях, га	Збирання дикоросів[81], га	Інші не-сільсько-госпо-дарські землі, га	Загалом, га
Африка	1 073 657	[82]			11 088 694	840 000	13 002 350
Азія	3 706 280	15 105	24 531		5 607 964	74	9 353 954
Європа	10 637 128		17 984	6 382	11 569 083	6 385	22 236 962
Латинська Америка	6 857 611	4	0		3 079 479		9 937 094
Океанія	12 185 843				1 564		12 187 407
Північна Америка	2 790 162				225 435		3 015 597
Загалом[83]	37 245 686	15 109	42 516	6 382	31 572 219	846 459	69 728 370

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

[81] Площі для збирання дикоросів та бджільництва
[82] Порожні комірки означають, що дані відсутні.
[83] Включно із коригуючими величинами для заморських володінь Франції

Табл. 10.

Світ: Всі органічні площі за країнами, 2011 р.

Регіон* англ.	Регіон* укр.	Сільсько-господар-ські землі, га	Аквакуль-тура[84], га	Ліси, га	Пасови-ща на несільсь-когосп-одарських землях, га	Збирання дикоро-сів[81], га	Інші несіль-сько-госп-одарські землі, га	Загалом, га
Afghanistan	**Афганістан**	61						61
Albania	**Албанія**	448				273 552		274 000
Algeria	**Алжир**	692				477		1 169
Andorra	**Андорра**	4						4
Argentina	**Аргентина**	3 796 136				614 776		4 410 912
Armenia	**Вірменія**	750				800		1 550
Australia	**Австралія (2009)**	12 001 724						12 001 724
Austria	**Австрія**	542 553						542 553
Azerbaijan	**Азербайд-жан**	21 959		109		802		22 871
Bangladesh	**Бангладеш**	6 810	7 717					14 527
Belarus	**Білорусь**					103		103
Belgium	**Бельгія**	59 220						59 220
Belize	**Беліз**	1 204						1 204
Benin	**Бенін**	1 696						1 696
Bhutan	**Бутан**	20 995				15 605		36 599
Bolivia	**Болівія**	32 710				785 453		818 163
Bosnia and Herzegovina	**Боснія та Герцеговина**	343				78 550		78 893
Brazil	**Бразилія**	687 040				1 209 773		1 896 812
Bulgaria	**Болгарія**	25 022				543 655		568 677
Burkina Faso	**Буркіна - Фасо**	19 684				54 966		74 650
Burundi	**Бурунді**	550						550
Cambodia	**Камбоджа**	8 285						8 285
Cameroon	**Камерун**	849				1 412 000		1 412 849
Canada	**Канада**	841 216				225 435		1 066 651
Chad	**Чад**					110 000		110 000
Channel Islands	**Нормандсь-кі Острови (2009)**	370						370
Chile	**Чилі**	29 068				80 870		109 938
China	**Китай**	1 900 000				900 000		2 800 000
Colombia	**Колумбія**	34 060				6 850		40 910
Comoros	**Коморські Острови**	2 642				70		2 712
Cook Islands	**Острови Кука**	22						22
Costa Rica	**Коста-Рика**	9 570						9 570
Côte d'Ivoire	**Кот-д'Івуар**	20 658						20 658

*Розташовано в алфавітному порядку за назвою англ.мовою

[84] Порожні комірки означають відсутність даних
[85] Охоплює площі для збирання дикоросів та бджільництва

Регіон		Сільсько-господар-ські землі, га	Аквакуль-тура[84], га	Ліси, га	Пасови-ща на несільсь-когосподарських землях, га	Збирання дикоросів[81], га	Інші несіль-сько-господарські землі, га	Загалом, га
англ.	укр.							
Croatia	**Хорватія**	32 036		7		331		32 375
Cuba	**Куба**	2 209						2 209
Cyprus	**Кіпр (2009)**	3 575			261			3 836
Czech Republic	**Чеська Республіка**	460 498						460 498
Democratic Republic of the Congo	**Демо-кратична Республіка Конго**	41 032						41 032
Denmark	**Данія**	162 173						162 173
Dominica	**Домініка**	240						240
Dominican Republic	**Домінікан-ська Республіка**	186 931						186 931
Ecuador	**Еквадор**	52 196				3 000		55 196
Egypt	**Єгипет (2010)**	82 167						82 167
El Salvador	**Сальвадор (2008)**	6 736						6 736
Estonia	**Естонія**	133 779						133 779
Ethiopia	**Ефіопія**	140 475				458		140 933
Falkland Islands (Malvinas)	**Фолклендсь-кі (Мальвін-ські) Острови**	398 806						398 806
Faroe Islands	**Фарерські Острови**	253						253
Fiji	**Фіджі**	2 006						2 006
Finland	**Фінляндія**	188 189				7 007 363		7 195 552
France	**Франція**	975 141						975 141
French Guiana (France)	**Французька Гвіана (Франція)**	3 974						3 974
French Polynesia	**Французька Полінезія**	105						105
Georgia	**Грузія**	1 999				1 405		3 404
Germany	**Німеччина**	1 015 626						1 015 626
Ghana	**Гана**	19 893				40 000		59 893
Greece	**Греція (2010)**	309 823						309 823
Grenada	**Гренада (2010)**	85						85
Guadeloupe (France)	**Гваделупа (Франція)**	166						166
Guatemala	**Гватемала**	13 380				5		13 385
Guinea-Bissau	**Гвінея-Бісау**[86]							
Guyana	**Гайана (2009)**	4 249				59 930		64 179

[86] Для Гвінеї-Бісау доступні дані лише щодо обсягів продажів (в тоннах); інформація щодо площ земель відсутня

Регіон		Сільсько-господар-ські землі, га	Аквакуль-тура[84], га	Ліси, га	Пасови-ща на несільсь-когосподарських землях, га	Збирання дикоро-сів[81], га	Інші несіль-сько-господарські землі, га	Загалом, га
англ.	укр.							
Haiti	**Гаїті**	912						912
Honduras	**Гондурас**	23 827						23 827
Hungary	**Угорщина**	124 402						124 402
Iceland	**Ісландія**	8 246				212 436		220 682
India	**Індія**	1 084 266				4 477 526		5 561 792
Indonesia	**Індонезія**	74 034	94			16 007		90 135
Iran	**Іран**	43 332				38 510		81 842
Ireland	**Ірландія**	54 122						54 122
Israel	**Ізраїль**	7 095						7 095
Italy	**Італія**	1 096 889				14 747		1 111 636
Jamaica	**Ямайка (2009)**	542				0		542
Japan	**Японія**	9 401						9 401
Jordan	**Йорданія**	2 567						2 567
Kazakhstan	**Казахстан**	196 215						196 215
Kenya	**Кенія**	4 969				99 905		104 874
Kosovo	**Косово**	11				180		191
Kyrgyzstan	**Киргизстан**	15 097						15 097
Lao (PDR)	**Лаос (2009)**	3 843						3 843
Latvia	**Латвія**	184 096						184 096
Lebanon	**Ліван**	3 303				1 686	74	5 063
Lesotho	**Лесото**	183						183
Liechtenstein	**Ліхтен-штейн**	1 095						1 095
Lithuania	**Литва**	152 305						152 305
Luxembourg	**Люксем-бург (2010)**	3 720						3 720
Macedonia	**Македонія**	26 431				120 000		146 431
Madagascar	**Мадагаскар**	30 243				23 711		53 953
Malawi	**Малаві**	166				5 346		5 512
Malaysia	**Малайзія (2009)**	1 582						1 582
Mali	**Малі**	14 790				7 515		22 304
Malta	**Мальта**	23						23
Martinique (France)	**Мартиніка (Франція)**	298						298
Mauritius	**Маврикій**	30						30
Mexico	**Мексика**	366 904				145 342		512 246
Moldova	**Молдова**	22 102						22 102
Montenegro	**Чорногорія**	3 068				139 809		142 877
Morocco	**Марокко (2010)**	17 030				618 200		635 230
Mozambique	**Мозамбік**[87]	4 468						4 468
Myanmar	**М'янма**	202						202
Namibia	**Намібія**	14 112				2 453 200		2 467 312

[87] Дані базуються на розрахунках FiBL

Регіон		Сільсько-господар-ські землі, га	Аквакуль-тура[84], га	Ліси, га	Пасови-ща на несільсь-когосподарських землях, га	Збирання дикоросів[81], га	Інші несіль-сько-господарські землі, га	Загалом, га
англ.	укр.							
Nepal	**Непал**	9 892		24 422				34 314
Netherlands	**Нідерланди**	47 205						47 205
New Zealand	**Нова Зеландія**	133 321				1 452		134 773
Nicaragua	**Нікарагуа (2010)**	33 621				11 463		45 084
Niger	**Нігер**	76						76
Nigeria	**Нігерія**	9 473						9 473
Niue	**Ніуе**	61				112		173
Norway	**Норвегія**	55 500						55 500
Occupied Palestinian Territory	**Палестин-ські Тери-торії (2010)**	6 354						6 354
Oman	**Оман**	38						38
Pakistan	**Пакистан**	24 924						24 924
Panama	**Панама**	4 570						4 570
Papua New Guinea	**Папуа - Нова Гвінея**	11 337						11 337
Paraguay	**Парагвай (2007)**	51 190						51 190
Peru	**Перу**	185 964	4	0		159 717		345 685
Philippines	**Філіппіни**	96 317						96 317
Poland	**Польща**	609 412						609 412
Portugal	**Португалія (2010)**	201 054		9 977				211 031
Republic of Korea	**Південна Корея**	19 312						19 312
Réunion (France)	**Реюньйон (Франція)**	556						556
Romania	**Румунія**	229 946				338 051		567 997
Russian Federation	**Російська Федерація**	126 848				2 186 507		2 313 355
Rwanda	**Руанда**	3 705				80		3 784
Samoa	**Самоа**	33 515						33 515
Sao Tome and Principe	**Сан-Томе і Принсіпі**	4 467						4 467
Saudi Arabia	**Саудівська Аравія**	18 563						18 563
Senegal	**Сенегал**	13 000				200		13 200
Serbia	**Сербія**	6 238						6 238
Slovakia	**Словаччина**	166 700						166 700
Slovenia	**Словенія**	32 149						32 149
Solomon Islands	**Соломонові Острови**	1 307						1 307
South Africa	**Південноаф-риканська Республіка**	41 947				127 106		169 052
Spain	**Іспанія**	1 621 898				181 763		1 803 661

Регіон англ.	Регіон укр.	Сільськогосподарські землі, га	Аквакультура[84], га	Ліси, га	Пасовища на несільськогосподарських землях, га	Збирання дикоросів[81], га	Інші несільськогосподарські землі, га	Загалом, га
Sri Lanka	**Шрі-Ланка**	19 469						19 469
Sudan	**Судан**	53 017					840 000	893 017
Swaziland	**Свазіленд**	14						14
Sweden	**Швеція**	480 185						480 185
Switzerland	**Швейцарія**	123 000			6 121		6 385	135 506
Syrian Arab Republic	**Сирійська Арабська Республіка (2010)**	19 987				8 000		27 987
Taiwan	**Тайвань**	5 016						5 016
Tajikistan	**Таджикистан**	460						460
Thailand	**Таїланд**	34 829	294			701		35 824
Timor-Leste	**Східний Тімор**	24 754						24 754
Togo	**Того**	1 336				249		1 585
Tonga	**Тонга**	248						248
Tunisia	**Туніс**	178 521				66 885		245 406
Turkey	**Туреччина**	442 582				172 037		614 619
Uganda	**Уганда (2010)**	228 419				158 328		386 747
Ukraine	**Україна**[88]	270 320				300 000		570 320
United Arab Emirates	**Об'єднані Арабські Емірати**	958						958
United Kingdom	**Велика Британія**	638 528		8 000				646 528
United Republic of Tanzania	**Об'єднана Республіка Танзанія**	115 022						115 022
United States of America	**Сполучені Штати Америки**	1 948 946						1 948 946
Uruguay	**Уругвай (2006)**	930 965				2 300		933 265
Uzbekistan	**Узбекистан**	209				145 621		145 830
Vanuatu	**Вануату**	2 197						2 197
Venezuela (Bolivarian Republic of)	**Венесуела (Боліварська Республіка)**	59						59
Viet Nam	**В'єтнам**	23 400	7 000			1 300		31 700
Zambia	**Замбія (2009)**	7 310				5 910 000		5 917 310
Zimbabwe	**Зімбабве**	466						466
	Загалом[89]	37 245 686	15 109	42 516	6 382	31 572 219	846 459	69 728 370

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

[88] Дані Федерації органічного руху України
[89] Включно із коригуючими величинами для заморських володінь Франції

Виробники органічної продукції та інші типи операторів

Виробники

У рамках цього дослідження було отримано дані щодо 1,8 млн. виробників органічної продукції (2011). Відповідно до отриманих даних, більше однієї третини органічних виробників працюють в Азії, Африці та Латинській Америці (мал. 10). Індія має найбільшу кількість виробників органічної продукції, за нею слідують Уганда та Мексика (мал. 11).

У порівнянні з 2010 р. відбулося зростання на 225000 органічних виробників, тобто на 14,3%. Така ситуація обумовлена, головним чином, збільшенням кількості органічних господарств в Індії.

Складності у доступі до точних даних щодо кількості органічних господарств обумовлені наступними факторами:

- деякі країни надають дані лише про кількість компаній, проектів та груп виробників, які можуть включати певну кількість виробників;
- деякі країни зовсім не надають даних про виробників;
- деякі країни з наявними землями для збирання дикоросів враховують також збирачів;
- деякі країни надають інформацію щодо кількості виробників за сільськогосподарськими культурами, тому дані щодо виробників, які вирощують одночасно кілька культур, можуть дублюватися.

Зважаючи на вищезгадані обставини, можна зробити висновок, що до інформації про кількість виробників потрібно ставитися з обережністю і можна очікувати, що загальна кількість виробників органічних продуктів є насправді більшою за кількість виробників, вказану у цій публікації.

Табл. 11.

Світ: Динаміка кількості органічних виробників за регіонами, 2010-2011 рр.

Регіон	2010	2011	Зміна кількості	Зміна у %
Африка	539 403	540 988	+1 585	+0,3 %
Азія	460 762	619 439	+158 677	+34,4 %
Європа	277 461	291 451	+13 990	+5,0 %
Латинська Америка	270 568	315 889	+45 321	+16,8 %
Північна Америка	16 673	16 659	-14	-0,1 %
Океанія	8 483	14 138	+5 655	+66,7 %
Загалом	1 573 209	1 798 359	+225 150	+14,3 %

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

Мал. 10.

Світ: Розподіл виробників органічної продукції за регіонами, 2011 р.

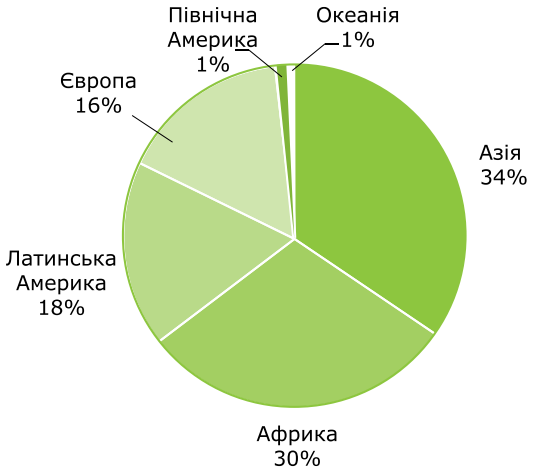

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

Мал. 11.

Світ: 10 країн з найбільшою кількістю органічних виробників, 2011 р.

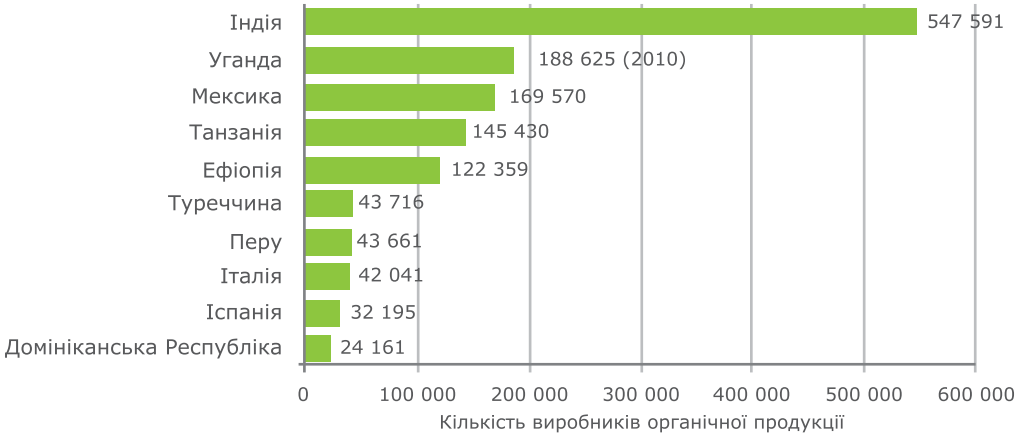

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

Інші типи операторів

Відповідно до даних про інші типи органічних операторів, існує щонайменше 50000 переробників та щонайменше 2000 імпортерів, більшість з яких розташована у Європі. Однак інформація про кількість переробників, експортерів, імпортерів та інші типи операторів була надана не всіма країнами. Наприклад, дані щодо Сполучених Штатів Америки відсутні, і тому можна зробити висновок, що кількість переробників, імпортерів та експортерів є набагато більшою, ніж задокументовано.

До інших типів операторів, дані про яких були надані FiBL та IFOAM, належать пасічники, експортери, групи дрібних виробників, підприємства аквакультури, а також збирачі дикоросів.

Табл. 12.

Світ: Виробники органічної продукції та інші типи операторів за країнами, 2011 р.

Ми робимо все можливе для того, щоб дані, представлені у цій таблиці, яка була вперше опублікована у публікації "Світ органічного сільського господарства" (2011), були більш повними у майбутньому. У багатьох країнах (особливо у тих, які не мають приватних чи державних систем збору даних), дані про різні типи операторів відсутні або є неповними. У більшості таких випадків надається лише інформація про кількість виробників або про загальну кількість операторів.

англ.	Назва країни* укр.	Виробники	Переробники[90]	Експортери	Імпортери
Afghanistan	**Афганістан**	264		1	
Albania	**Албанія**	146	25	28	4
Andorra	**Андорра (2010)**	1	1	1	
Argentina	**Аргентина**	1 699	316	161	
Armenia	**Вірменія**	34	7		
Australia	**Австралія (2009)**	2 129			
Austria	**Австрія**	21 575			
Azerbaijan	**Азербайджан**	322	31		
Bangladesh	**Бангладеш**	9 335		2	
Belarus	**Білорусь**		3		
Belgium	**Бельгія**	1 274	673		42
Belize	**Беліз**	1 291			
Benin	**Бенін**	2 424			
Bolivia	**Болівія**	9 837	273		
Bosnia and Herzegovina	**Боснія та Герцеговина**	25	12	6	
Brazil	**Бразилія**	14 437			
Bulgaria	**Болгарія**	978	43	7	3
Burkina Faso	**Буркіна-Фасо**	4 102	23	1 364	
Burundi	**Бурунді**	36	1	1	
Cambodia	**Камбоджа**	5 182	2	3	
Cameroon	**Камерун**	34	6	6	
Canada	**Канада**	3 718	993		
Chad	**Чад**		1	1	
Chile	**Чилі**	600	50	100	30
Colombia	**Колумбія**	4 775	5	15	5
Comoros	**Коморські Острови**	1 416	4	4	

*Розташовано в алфавітному порядку за назвою англ.мовою

[90] Порожні комірки означають відсутність даних

Виробники органічної продукції та інші типи операторів

англ.	Назва країни укр.	Виробники	Переробники[90]	Експортери	Імпортери
Cook Islands	**Острови Кука**	75			
Costa Rica	**Коста-Рика (2009)**	3 000	57		
Côte d'Ivoire	**Кот-д'Івуар**	597	7	8	
Croatia	**Хорватія**	890	303	6	18
Cuba	**Куба**	14	5	2	
Cyprus	**Кіпр (2009)**	732	53		
Czech Republic	**Чеська Республіка**	3 904	422	53	9
Democratic Republic of the Congo	**Демократична Республіка Конго**	1 122	2	2	
Denmark	**Данія**	2 677	517		
Dominican Republic	**Домініканська Республіка**	24 161	18	21	8
Ecuador	**Еквадор**	9 485	38		
Egypt	**Єгипет (2010)**	790			
El Salvador	**Сальвадор (2008)**	2 000			
Estonia	**Естонія**	1 431	58		3
Ethiopia	**Ефіопія**	122 359	1	11	1
Falkland Islands (Malvinas)	**Фолклендські (Мальвінські) Острови**	8			
Faroe Islands	**Фарерські Острови**	1	1		
Fiji	**Фіджі**	170			
Finland	**Фінляндія**	4 114	352		27
France	**Франція**	23 135	8 785		179
French Guiana	**Французька Гвіана (Франція)**	31	4		
French Polynesia	**Французька Полінезія**	21			
Georgia	**Грузія**	150			
Germany	**Німеччина**	22 506	12 062		297
Ghana	**Гана**	3 464	16	16	
Greece	**Греція (2010)**	21 274	1 557		5
Grenada	**Гренада (2010)**	3			
Guadeloupe	**Гваделупа (Франція)**	28	5		
Guatemala	**Гватемала**	3 008	23	92	
Guyana	**Гайана (2009)**	74	1		
Haiti	**Гаїті**	1 005	1	1	
Honduras	**Гондурас**	4 989	26	25	1
Hungary	**Угорщина**	1 433	320		3
Iceland	**Ісландія**	39	22		
India	**Індія**	547 591	71		
Indonesia	**Індонезія**	8 612	71		
Iran	**Іран**	6 120	10	35	2
Ireland	**Ірландія**	1 400	204	1	31
Israel	**Ізраїль**	500	59	45	22
Italy	**Італія**	42 041	10 301		293
Jamaica	**Ямайка (2009)**	80			
Japan	**Японія**	2 137	1 788		151
Jordan	**Йорданія**	98	7	3	
Kenya	**Кенія**	12 647		5	1
Kosovo	**Косово**	6		3	
Kyrgyzstan	**Киргизстан**	988	2	1	

англ.	Назва країни укр.	Виробники	Переробники[90]	Експортери	Імпортери
Lao (PDR)	**Лаос (2009)**	2 178	1	1	
Latvia	**Латвія**	3 484	69		2
Lebanon	**Ліван**	181	63	4	5
Lesotho	**Лесото**	1	2		
Liechtenstein	**Ліхтенштейн**	34	5		
Lithuania	**Литва**	2 623	70		
Luxembourg	**Люксембург (2010)**	96	43		3
Macedonia	**Македонія**	419	23	2	3
Madagascar	**Мадагаскар**	14 550	137	136	
Malawi	**Малаві**	9 004	4		1
Malaysia	**Малайзія (2009)**	24	11		
Mali	**Малі**	2 951	654	377	
Malta	**Мальта**	9	1		1
Martinique	**Мартиніка (Франція)**	31	4		
Mauritius	**Маврикій**	4	2	1	
Mexico	**Мексика**	169 570			
Moldova	**Молдова**	172			
Montenegro	**Чорногорія (2010)**	62	1		
Morocco	**Марокко (2010)**	120			
Mozambique	**Мозамбік**	6	2		
Myanmar	**М'янма**	13			
Namibia	**Намібія**	6	4	1	
Nepal	**Непал**	247	4	4	
Netherlands	**Нідерланди**	1 672	1 713		285
New Zealand	**Нова Зеландія**	1 365	231	235	31
Nicaragua	**Нікарагуа (2010)**	10 060	30		
Niger	**Нігер (2010)**	1	1	1	
Nigeria	**Нігерія**	597	81	81	
Niue	**Ніуе**	122			
Norway	**Норвегія**	2 725	537		57
Occupied Palestinian Territory	**Палестинські Території (2010)**	832			
Oman	**Оман (2010)**	4			
Pakistan	**Пакистан**	1 045	18	1	
Panama	**Панама**	10	2		
Papua New Guinea	**Папуа - Нова Гвінея**	8 912			
Paraguay	**Парагвай (2007)**	11 401			
Peru	**Перу**	43 661		153	
Philippines	**Філіппіни**	3 010	20	21	
Poland	**Польща**	23 430	260		17
Portugal	**Португалія (2010)**	2 434			
Republic of Korea	**Південна Корея**	13 376			
Réunion	**Реюньйон (Франція)**	115	9		
Romania	**Румунія**	9 471	106		2
Russian Federation	**Російська Федерація**	49	8	2	
Rwanda	**Руанда**	876			
Samoa	**Самоа**	743	4		
Sao Tome and Principe	**Сан-Томе і Принсіпі**	2 056	2	2	

Виробники органічної продукції та інші типи операторів

англ.	Назва країни укр.	Виробники	Переробники[90]	Експортери	Імпортери
Saudi Arabia	**Саудівська Аравія**	78			
Senegal	**Сенегал**	12 754		2	
Serbia	**Сербія**	177	25	15	18
Singapore	**Сінгапур**		4	1	
Slovakia	**Словаччина**	365	41		5
Slovenia	**Словенія**	2 363	150		
Solomon Islands	**Соломонові Острови**	384			
South Africa	**Південноафриканська Республіка**	167	49		1
Spain	**Іспанія**	32 195	2 729	65	101
Sri Lanka	**Шрі-Ланка**	403	72	6	
Sudan	**Судан**	221	1	1	
Swaziland	**Свазіленд**	2	2		
Sweden	**Швеція**	5 508	633		203
Switzerland	**Швейцарія**	6 060			
Syrian Arab Republic	**Сирійська Арабська Республіка (2010)**	2 458			
Taiwan	**Тайвань**	2 300			
Tajikistan	**Таджикистан**	75	1	1	
Thailand	**Таїланд**	7 405			
Timor-Leste	**Східний Тімор**	71	1		
Togo	**Того**	2 057	8	8	
Tonga	**Тонга**	122			
Tunisia	**Туніс**	2 396	122	60	
Turkey	**Туреччина**	43 716	169	39	37
Uganda	**Уганда (2010)**	188 625			
Ukraine	**Україна**[91]	155	45	32	28
United Arab Emirates	**Об'єднані Арабські Емірати**	15			
United Kingdom	**Велика Британія**	4 650	2 479		95
United Republic of Tanzania	**Об'єднана Республіка Танзанія**	145 430		28	
United States of America	**Сполучені Штати Америки (2008)**	12 941			
Uruguay	**Уругвай (2006)**	630			
Uzbekistan	**Узбекистан**	6	5	4	
Vanuatu	**Вануату**	95			
Venezuela (Bolivarian Republic of)	**Венесуела (Боліварська Республіка) (2009)**	1			
Viet Nam	**В'єтнам**	4 385	33	4	
Zambia	**Замбія (2009)**	10 055			
Zimbabwe	**Зімбабве**	3			
	Загальна кількість	1 798 359	50 311	3 318	2 030

Джерело: Дослідження FiBL та IFOAM, 2013 р., базується на інформації від організацій приватного сектору, сертифікаційних органів та урядів

[91] Дані Федерації органічного руху України

Дані про органічний ринок та міжнародну торгівлю

Продажі на внутрішньому ринку

У той час, як представляються світові тенденції і світові показники щодо органічного ринку, ми також показуємо у цій публікації дані, пов'язані з окремими країнами, які були отримані в рамках дослідження світового органічного сільського господарства. Дані щодо Європи були зібрані у співпраці з Німецьким інформаційним товариством сільськогосподарських ринків (AMI)[92]. Дані щодо загального обсягу продажів на внутрішніх ринках наявні для більш, ніж 50 країн.

До країн з найбільшими ринками органічних продуктів належать Сполучені Штати Америки, далі йдуть - Німеччина та Франція. Найбільший об'єднаний органічний ринок мають США, далі йде - Європейський Союз. Найвищий рівень споживання на душу населення був зафіксований у Швейцарії (177 євро на душу населення), Данії (162 євро на душу населення) та Люксембурзі (134 євро на душу населення) станом на 2011 р.

Деякі країни також надають аналіз за окремими типами продукції, як щодо ціни (євро), так і щодо обсягів (тонни). Очікується, що завдяки європейському проекту "OrganicDataNetwork"[93] доступ до цих даних в Європі стане можливим протягом 2013 р. Додатково до даних про загальну вартість продажів, у табл. 13 також наводяться дані про середні обсяги споживання на душу населення.

Дані про експорт

Дані щодо міжнародної торгівлі наявні лише для деяких країн. Вони можуть бути виражені як у формі загальних обсягів експорту/імпорту (у тоннах), так і у вартісних показниках (у місцевій валюті). Деякі країни також надають інформацію за сільгоспкультурами та продуктами. Доступні дані щодо загальних обсягів експорту наведені у табл. 13.

[92] Нім. Agrarmarkt Informations-Gesellschaft (AMI), www.ami-informiert.de

[93] Проект "Мережа даних для кращої інформації про органічний ринок Європи" (2012-2014) спрямований на підвищення прозорості органічного харчового ринку Європи через покращення доступу до ринкової інформації про органічний сектор з метою забезпечення потреб представників державної влади та учасників органічного сектору, www.organicdatanetwork.net

Мал. 12.

Світовий ринок органічних харчових продуктів: розподіл загальних обсягів роздрібної торгівлі за країнами, 2011 р.

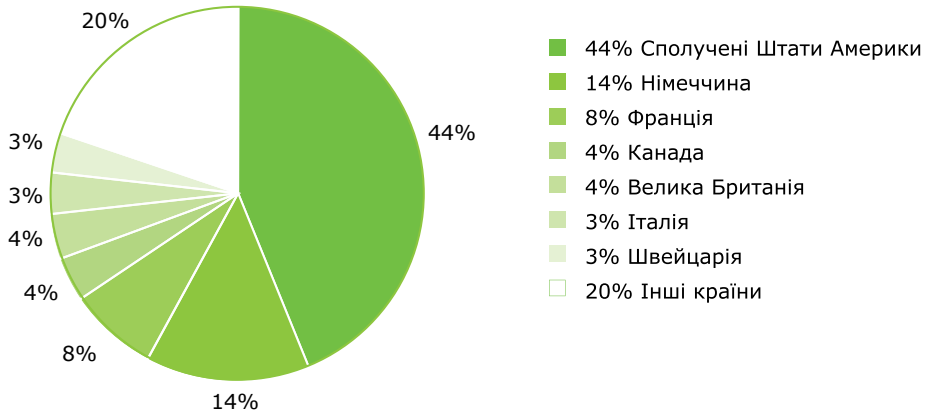

Джерело: Дослідження FiBL-AMI-IFOAM, 2013 р.; базується даних від урядів, організацій приватного сектору та компаній з дослідження ринку

Мал. 13.

Світовий ринок: розподіл обсягів (вартості) роздрібної торгівлі за принципом єдиного ринку, 2011 р.

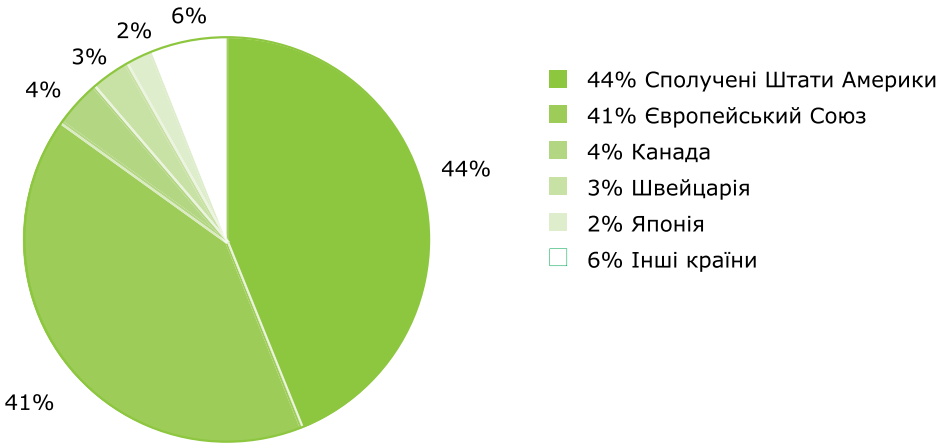

Джерело: Дослідження FiBL-AMI-IFOAM, 2013 р.; базується даних від урядів, організацій приватного сектору та компаній з дослідження ринку

Мал. 14.

Світовий ринок: 10 країн з найбільшими ринками органічної харчової продукції, 2011 р.

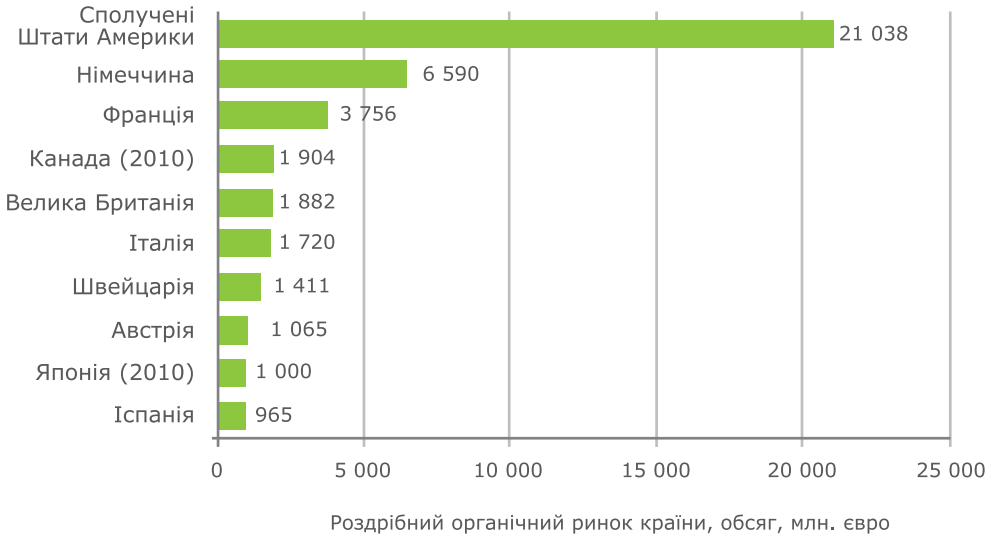

Джерело: Дослідження FiBL-AMI-IFOAM, 2013 р.; базується даних від урядів, організацій приватного сектору та компаній з дослідження ринку

Мал. 15.

10 країн з найвищим рівнем споживання органічної продукції на душу населення за 2011 р.

Джерело: Дослідження FiBL-AMI-IFOAM, 2013 р.; базується даних від урядів, організацій приватного сектору та компаній з дослідження ринку

Табл. 13.

Світовий органічний ринок: продажі на внутрішніх ринках, споживання на душу населення та експорт за країнами, 2011 р.

Слід зазначити, що порівняння статистичних даних різних країн про ринок і торгівлю залишається дуже проблематичним через відмінності в методах збору даних.

Оновлення даних публікуються на веб-сторінці www.organic-world.net/statistics-data-revisions.html.

Назва країни* англ.	Назва країни* укр.	Рік	Продажі, млн. євро[94]	Споживання, євро на душу населення	Експорт, млн. євро
Argentina	**Аргентина**	2009			122,3
Australia	**Австралія**	2007			123,0
		2011	941,9	41,7	
Austria	**Австрія**	2011	1 064,7	127,0	79,7
Azerbaijan	**Азербайджан**	2011	2,64		
Belgium	**Бельгія**	2011	435,0	40	
Belize	**Беліз**	2009	0,0		0,02
Bolivia	**Болівія**	2011			178,7
Bosnia and Herzegovina	**Боснія та Герцеговина**	2010	1,0	0,1	
		2011			2,3
Brazil	**Бразилія**	2010			187,5
Bulgaria	**Болгарія**	2010	7,0	1	
Cambodia	**Камбоджа**	2009			1,0
Canada	**Канада**	2010	1 903,7	57,1	285,6
Chile	**Чилі**	2009	1,8	0,1	37,7
China	**Китай**	2008			300,0
		2009	790,8	0,6	
Colombia	**Колумбія**	2007			13,0
Costa Rica	**Коста-Рика**	2008	1,4	0,3	
		2009			19,0
Croatia	**Хорватія**	2011	83,3	18,9	2,9
Cyprus	**Кіпр**	2006	1,5	2	
Czech Republic	**Чеська Республіка**	2010	59,0	7,4	19,0
Denmark	**Данія**	2011	901,0	161,9	139,3
Dominican Republic	**Домініканська Республіка**	2011			155,2
Estonia	**Естонія**	2009	11,8	9	
Ethiopia	**Ефіопія**	2010			25,6
Falkland Islands (Malvinas)	**Фолклендські (Мальвінські) Острови**	2009			2,1
Finland	**Фінляндія**	2011	120,0	22,0	
France	**Франція**	2011	3 756,0	58	
Germany	**Німеччина**	2011	6 590,0	81	
Greece	**Греція**	2006	58,0	5	
Hungary	**Угорщина**	2009	25,0	2,5	20,0
India	**Індія**	2011	45,9	0,04	128,4
Ireland	**Ірландія**	2011	98,7	22	

*Розташовано в алфавітному порядку за назвою англ.мовою

[94] Порожні комірки означають відсутність даних

Дані про органічний ринок та міжнародну торгівлю

Назва країни англ.	Назва країни укр.	Рік	Продажі, млн. євро[94]	Споживання, євро на душу населення	Експорт, млн. євро
Italy	**Італія**	2011	1 720,0	28,0	1135,0
Japan	**Японія**	2009	999,7	8	
Kenya	**Кенія**	2008	0,3	0	
Latvia	**Латвія**	2011	4,0	2,0	
Liechtenstein	**Ліхтенштейн**	2009	3,4	100,0	
Lithuania	**Литва**	2011	6,0	2,0	
Luxembourg	**Люксембург**	2011	68,3	134,3	
Mexico	**Мексика**	2008	20,5	0,2	
		2011			383,0
Moldova	**Молдова**	2011			15,0
Montenegro	**Чорногорія**	2010	0,1	0,2	
Netherlands	**Нідерланди**	2007			525,0
		2011	760,5	46,0	
New Zealand	**Нова Зеландія**	2011	204,5	46,3	123,8
Norway	**Норвегія**	2011	159,9	32,9	
Paraguay	**Парагвай**	2011			71,4
Peru	**Перу**	2010	13,7	0,5	166,7
Poland	**Польща**	2011	120,0	3,1	
Portugal	**Португалія**	2011	21,0	2,0	
Republic of Korea	**Південна Корея**	2010	343,4	7,1	
Romania	**Румунія**	2011	80,0	3,7	200,0
Russian Federation	**Російська Федерація**	2009	65,0	0,5	4,0
Samoa	**Самоа**	2010	0,0	0,1	0,1
Serbia	**Сербія**	2010	40,0	5,5	
Slovakia	**Словаччина**	2010	4,0	0,7	
Slovenia	**Словенія**	2009			0,1
		2010	38,0	18,7	
Spain	**Іспанія**	2011	965,0	20,5	506,0
Sweden	**Швеція**	2011	885,0	94,0	
Switzerland	**Швейцарія**	2011	1 410,8	177,4	
Thailand	**Таїланд**	2009	50,8	0,7	50,8
Tunisia	**Туніс**	2011			44,0
Turkey	**Туреччина**	2009	3,6	0,1	19,8
Uganda	**Уганда**	2010			32,0
Ukraine	**Україна**[95]	2011	5,1	0,1	
United Kingdom	**Велика Британія**	2011	1 882,0	30,0	
United States of America	**Сполучені Штати Америки**	2011	21 038,4	67,2	

Джерело: Дослідження FiBL-AMI-IFOAM, 2013 р.; базується даних від урядів, організацій приватного сектору та компаній з дослідження ринку

[95] Дані Федерації органічного руху України

Перелік скорочень

AMI	Німецьке інформаційне товариство сільськогосподарських ринків *нім. Agrarmarkt Informations-Gesellschaft* www.ami-informiert.de
CERES	Сертифікаційний орган ТОВ "Сертифікація стандартів навколишнього середовища" *CERtification of Environmental Standards GmbH* www.ceres-cert.com
COROS	Загальні цілі та вимоги органічних стандартів *Common Objectives and Requirements of Organic Standards* www.goma-organic.org/tools/coros
Eurostat	*Євростат, Генеральний Директорат Європейської Комісії, який надає статистичну інформацію інституціям Європейського Союзу* *англ. European Statistical Office* http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home
FAO	*Організація продовольства та сільського господарства Організації Об'єднаних Націй* *Food and Agriculture Organization of the United Nations* www.fao.org/home/en
FAOSTAT	*Статистичний відділ Організації продовольства та сільського господарства Організації Об'єднаних Націй* *англ. Statistics Division of the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)* http://faostat3.fao.org/faostat-gateway/go/to/home/E http://faostat.fao.org/site/377/default.aspx#ancor
FiBL	*Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL)* *нім. Forschungsinstitut für biologischen Landbau* *англ. Research Institute of Organic Agriculture* www.fibl.org
ICEA	*Інститут сертифікації навколишнього середовища та етичних питань (ІЧЕА), Італія* *англ. Environmental and Ethical Certification Institute, італ. Istituto per la Certificazione Etica ed Ambientale* www.icea.info
IFOAM	*Міжнародна Федерація органічних сільськогосподарських рухів* *International Federation of Organic Agriculture Movements* www.ifoam.org

Перелік скорочень

IMO	Інститут ринкової екології *англ. Institute for Marketecology* *нім. Institut für Marktökologie* www.imo.ch
MOAN	Середземноморська мережа органічного сільського господарства *Mediterranean Organic Agriculture Network*
OGS	*Органічна система гарантій* *Organic Guarantee System*
OFA	*Органічна Федерація Австралії* *Organic Federation of Australia* www.ofa.org.au
OTA	Асоціація органічної торгівлі Північної Америки *Organic Trade Association* www.ota.com
PGS	Система гарантій спільної участі *Participatory Guarantee Systems* www.ifoam.org/en/value-chain/participatory-guarantee-systems-pgs
RIRDC	Корпорація з дослідження та розвитку сільськогосподарського виробництва сільських територій *Rural Industries Research and Development Corporation* www.rirdc.gov.au
RUTA	Регіональний підрозділ технічної допомоги для сталого розвитку сільських територій *Regional Unit for Technical Assistance for Sustainable Rural Development*
SOAAN	Мережа дій з забезпечення сталості органічного сільського господарства *Sustainable Organic Agriculture Action Network* www.ifoam.org/en/news/2013/04/05/soaan
SECO	Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань *State Secretariat for Economic Affairs, Switzerland* www.seco-cooperation.ch, який є частиною Міністерства економіки Швейцарії *(Swiss Federal Department of Economic Affairs)* www.evd.admin.ch/index.html?lang=en

SOEL	Інститут сертифікованих державних експертів Греції *англ. Institute of Certified Public Accountants of Greece* *грец. Soma Orkoton Elegton Logiston (SOEL)* www.soel.gr
UNSTAT	Статистичний відділ Організації Об'єднаних Націй *United Nations Statistics Division* http://unstats.un.org/unsd
англ.	англійська мова
га	гектар
грец.	грецька мова
ЄС	Європейський Союз *European Union (EU)* www.europa.eu
мал.	малюнок
млн.	мільйон
млрд.	мільярд
нім.	німецька мова
табл.	таблиця
укр.	українська мова

Перелік малюнків

Мал. 1. Органічні сільськогосподарські землі та інші органічні землі у 2011 р. 17

Мал. 2. Світ: Розподіл органічних сільськогосподарських земель за регіонами, 2011 р. 23

Мал. 3. Десять країн з найбільшими площами органічних сільськогосподарських земель, 2011 р. 23

Мал. 4. Світ: 10 країн з найбільшою часткою органічних сільськогосподарських земель, 2011 р. 27

Мал. 5. Світ: Розподіл часток органічних сільськогосподарських земель від площі усіх сільськогосподарських земель, 2011 р. 27

Мал. 6. Світ: Збільшення площі органічних сільськогосподарських земель, 1999-2011 рр. 31

Мал. 7. Світ: Динаміка росту площ органічних сільськогосподарських земель за регіональним принципом, 2005-2011 рр. 31

Мал. 8. Світ: 10 країн з найбільшими показниками росту площ органічних сільськогосподарських земель, 2011 р. 32

Мал. 9. Світ: Розподіл площ усіх органічних земель, 2011 р. 37

Мал. 10. Світ: Розподіл виробників органічної продукції за регіонами, 2011 р. 44

Мал. 11. Світ: 10 країн з найбільшою кількістю органічних виробників, 2011 р. 44

Мал. 12. Світовий ринок органічних харчових продуктів: розподіл загальних обсягів роздрібної торгівлі за країнами, 2011 р. 50

Мал. 13. Світовий ринок: розподіл обсягів (вартості) роздрібної торгівлі за принципом єдиного ринку, 2011 р. 50

Мал. 14. Світовий ринок: 10 країн з найбільшими ринками органічної харчової продукції, 2011 р. 51

Мал. 15. 10 країн з найвищим рівнем споживання органічної продукції на душу населення за 2011 р. 51

Перелік таблиць

Табл. 1. Органічне сільське господарство 2013 р.: Основні статистичні дані та країни-лідери 8

Табл. 2. Регіони, охоплені дослідженням світового органічного сільського господарства, 2011 р. 19

Табл. 3. Світ: Органічні сільськогосподарські землі (включаючи площі перехідного періоду) та частки органічних земель від усіх сільськогосподарських земель у регіонах світу, 2011 р. 22

Табл. 4. Світ: Органічні сільськогосподарські землі (включаючи землі перехідного періоду) за країнами, 2011 р. 24

Табл. 5. Світ: Органічні сільськогосподарські землі (включаючи землі перехідного періоду) та їхні частки у загальній площі сільськогосподарських земель, 2011 р. 26

Табл. 6. Світ: Частки органічних сільськогосподарських земель від загальної площі земель сільськогосподарського призначення за країнами, 2011 р. 28

Табл. 7. Світ: Органічні сільськогосподарські землі (включаючи площі перехідного періоду) за регіонами: зростання 2010/2011 рр. 30

Табл. 8. Світ: Динаміка органічних земель сільськогосподарського призначення за країнами, 2008-2011 рр. 32

Табл. 9. Світ: Органічні землі: площі земель сільськогосподарського призначення (включаючи перехідний період) та інші органічні землі несільськогосподарського призначення за регіонами, 2011 р. 37

Табл. 10. Світ: Всі органічні площі за країнами, 2011 р. 38

Табл. 11. Світ: Динаміка кількості органічних виробників за регіонами, 2010-2011 рр. 43

Табл. 12. Світ: Виробники органічної продукції та інші типи операторів за країнами, 2011 р. 45

Табл. 13. Світовий органічний ринок: продажі на внутрішніх ринках, споживання на душу населення та експорт за країнами, 2011 р. 52

Декларація Міжнародної конференції «Розвиток органічного ринку в Україні»

1 листопада 2013 року 281 делегат відвідав Міжнародну конференцію «Розвиток органічного ринку в Україні» у Києві, сконцентрувавши свою увагу на умовах успішного розвитку ринку органічних харчових продуктів в Україні.

Учасники конференції ухвалили наступну декларацію:

Функціонування ринку органічної продукції (призначеної як для експорту, так і для внутрішнього ринку) є головною передумовою розвитку органічного сільського господарства, що підтримує і покращує стан ґрунту, здоров'я рослин, тварин і людей, і забезпечує створення робочих місць у сільській місцевості.

Ми, учасники конференції, вітаємо те, що 3 вересня 2013 року було ухвалено Закон України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини», і ми вважаємо це першим кроком до державного визнання і підтримки органічного сільського господарства в Україні.

Беручи до уваги, що впровадження цього Закону вимагатиме інтенсивної роботи всіх зацікавлених сторін, ми закликаємо до:

- створення чітких і незарегульованих національних правил інспекції та сертифікації в органічному сільському господарстві, що є основною умовою для розвитку ринку;
- термінового початку розробки детальних правил впровадження Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» на практиці;
- створення компетентних робочих груп при Міністерстві аграрної політики та продовольства України, що розроблятимуть детальні правила впровадження Закону;
- включення до складу вищезазначених робочих груп ключових учасників органічного ринку в Україні, в тому числі громадських організацій та українських організацій, що проводять інспекції та сертифікацію в органічному сільському господарстві на основі міжнародної акредитації;
- застосування єдиного підходу до контролю та маркування органічних продуктів харчування для уникнення розбіжностей при визначенні органічних продуктів у Європейському Союзі та в Україні;
- роз'яснення маркування органічних харчових продуктів в Україні;
- державної підтримки органічного сільськогосподарського виробництва в Україні, в першу чергу через сприяння підвищенню обізнаності про органічні харчові продукти.

м. Київ, 01.11.2013 Ухвалено учасниками конференції

FiBL Forschungsinstitut für biologischen Landbau
Institut de recherche de l'agriculture biologique
Research Institute of Organic Agriculture

EXCELLENCE FOR SUSTAINABILITY

Дослідний інститут органічного сільського господарства

Swiss-Ukrainian Project "Organic Market Development in Ukraine"
Швейцарсько-український проект «Розвиток органічного ринку в Україні»

Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL) був заснований у 1973 році і знаходиться у місті Фрік, Швейцарія, з 1997 року. Це світовий провідний інформаційний та документаційний центр органічного сільського господарства з більш, ніж 30-ти річним досвідом роботи в органічному сільському господарстві. Тісні зв'язки між різними галузями дослідження та швидким перенесенням знань від досліджень для консультаційної роботи та сільськогосподарської практики є сильними сторонами FiBL.
FiBL впроваджує багато міжнародних проектів в усьому світі – не лише у проведенні досліджень, наданнях консультацій та проведенні тренінгів, а також з розвитку органічного ринку та налагодженню співпраці.

FiBL впроваджує в Україні швейцарсько-український проект **«Розвиток органічного ринку в Україні»** (2012-2016) за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації через Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO).

Загальна мета проекту – сприяти посиленню конкурентоспроможності українського органічного сектору, а також мікро-, малих та середніх підприємств з Українських Карпат.

Цілі проекту:

- Покращити якість та збільшити товарообіг сертифікованих органічних сільськогосподарських орних культур від малих та середніх підприємств для експорту, а також молочних продуктів для внутрішнього ринку,
- Мікро-, малі і середні підприємства Українських Карпат отримують вигоду від торговельної марки для регіональної харчової продукції,
- Підвищити рівень комерційних послуг для органічного сектору,
- Покращити сприятливе бізнес середовище для розвитку органічного сектору.

Детальніше про проект можна дізнатися на веб-сайті www.ukraine.fibl.org

Фінансова підтримка:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

FiBL, Дослідний інститут органічного сільського господарства, Швейцарія, 5070, м. Фрік, info.suisse@fibl.org, www.fibl.org

FiBL
Forschungsinstitut für biologischen Landbau
Istituto di ricerche dell'agricoltura biologica
Research Institute of Organic Agriculture
EXCELLENCE FOR SUSTAINABILITY

Коротка інформація про діяльність FiBL

FiBL, заснований у 1973 році, є найбільшою у світі дослідною інституцією у галузі органічного сільського господарства, де працюють 120 співробітників у Швейцарії, 15 – у Німеччині і 11 – в Австрії. Тісні зв'язки між різними галузями дослідження та швидка передача знань від дослідження до консультаційної роботи та впровадження у практику сільського господарства є сильними сторонами FiBL.

Ми розглядаємо фундаментальні принципи родючості ґрунтів, фокусуючись на вуглецевому циклі та різноманітності видів мікроорганізмів. Ми також зацікавлені у питаннях, які стосуються біодинамічних методів ведення сільського господарства. Здорові ґрунти та здорові рослини складають нашу загальну концепцію досліджень.

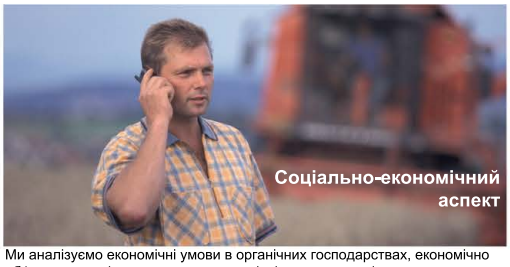

Ми аналізуємо економічні умови в органічних господарствах, економічно обґрунтоване ціноутворення на органічні продукти та підтримуємо заходи у рамках сільськогосподарської політики. Також охоплені питання, які стосуються маркетингу. Наше зобов'язання – органічні харчові продукти високої якості.

Фрукти, вино, овочі, картопля та сільськогосподарські орні культури – це основні теми дослідження FiBL у рослинництві. Були проведені досліди щодо шкідників та хвороб шляхом просування корисних організмів, вживання заходів прямого контролю та покращення технік вирощування.

Ми залучаємо ветеринарів до досліджень щодо здоров'я вимені та паразитів, оптимізації тваринництва, режимів годування та випасання, використання гомеопатії, підготовки рослин та корисних грибків. Тваринництво, годування бройлерів та органічних курей-несучок є додатковими важливими темами нашої уваги. Знайдено новий сталий підхід у розведенні великої рогатої худоби.

Ми досліджуємо хімічні, фізичні, поживні та сенсорні властивості фруктів, вина, овочів, пшениці, молока та інших продуктів. Ми також вивчаємо їхню потенційну користь для здоров'я та добробуту людей. Нашою метою є якість та безпека всього ланцюга харчової органічної продукції.

FiBL робить свій внесок у розвиток та покращення органічного і сталого сільського господарства у всьому світі. Наш Міжнародний відділ впроваджує багато проектів в Африці, Азії, Латинській Америці, Південній та Східній Європі, фокусуючись на системах сталого виробництва, кліматі та ресурсах, розвитку ринку, сертифікації, стандартах та політичному діалозі, тренінгах та консультаціях.

www.fibl.org

Органік Стандарт

Органік Стандарт - лідер у галузі органічної сертифікації в Україні та Білорусі

Органік Стандарт - перший український інспекційний та сертифікаційний орган з органічного виробництва, заснований у 2007 році провідними українськими організаціями органічного сектору в рамках швейцарсько-українського проекту «Сертифікація в органічному сільському господарстві та розвиток органічного ринку в Україні». Під наглядом Органік Стандарт перебуває більше 120 виробників органічної продукції в Україні.

Наш професіоналізм та компетенція підтверджуються акредитацією Міжнародної служби з питань органічної акредитації (IOAS) відповідно до стандартів серії ISO 65. Органік Стандарт включено в офіційний перелік сертифікаційних органів, визнаних у Європейському Союзі та Швейцарській Конфедерації, він є членом Міжнародної Федерації органічних сільськогосподарських рухів (IFOAM).

Органік Стандарт тісно співпрацює з одним зі світових лідерів у сфері сертифікації органічного виробництва - Інститутом ринкової екології (IMO, Швейцарія), що розширює можливості наших клієнтів на міжнародному ринку.

Органік Стандарт: Наш контроль – Ваша впевненість

Послуги

Наша основна діяльність - інспекція та сертифікація органічного виробництва у таких галузях:

- рослинництво
- тваринництво
- переробка та торгівля (експорт/імпорт)
- заготівля дикорослих продуктів
- бджільництво
- аквакультура
- виробництво добрив та засобів захисту рослин

Ми організовуємо тренінги щодо стандартів, процедур сертифікації, вимог органічного виробництва, надаємо послуги з відбору зразків та супроводу відвантаження продукції.

Основний стандарт для проходження сертифікації

- Стандарт з органічного виробництва та переробки рівнозначний Постановам ЄС 834/2007, 889/2008

Додаткові стандарти

- Національна органічна програма (NOP), США
- Японські сільськогосподарські стандарти (JAS), Японія
- Приватні стандарти Асоціації «Біо Свісс» (Bio Suisse), Швейцарія

Наші партнери

IMO control www.imo.ch

FiBL www.fibl.org

ТОВ «Органік стандарт»
вул. Богдана Хмельницького, 51-Б
м. Київ, 01030, Україна

тел./факс: + 38 (044) 200-62-15, 200-62-16
e-mail: office@organicstandard.com.ua
www.organicstandard.com.ua

FiBL Forschungsinstitut für biologischen Landbau
Institut de recherche de l'agriculture biologique
Research Institute of Organic Agriculture
EXCELLENCE FOR SUSTAINABILITY
Дослідний інститут органічного сільського господарства

IFOAM
INTERNATIONAL FEDERATION OF ORGANIC AGRICULTURE MOVEMENTS

Світ органічного сільського господарства
Статистика та тенденції 2013 року

Автори: Хельга Віллер, Джулія Лерноуд та Лукас Кільхер, FiBL, Швейцарія
Головний редактор української версії: Наталія Прокопчук, FiBL, Україна
Редагування та переклад: Тетяна Зігг та Сергій Рибак, FiBL, Україна

Дана книга підготовлена в рамках швейцарсько-українського проекту "Розвиток органічного ринку в Україні" (2012-2016), що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації через Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO) www.seco-cooperation.admin.ch, www.swiss-cooperation.admin.ch/ukraine.

Видавці оригіналу книги (англ.): Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL), www.fibl.org.
та Міжнародна Федерація органічних сільськогосподарських рухів (IFOAM), www.ifoam.org
Доступ – www.organic-world.net/yearbook.html.

Видавець перекладу частини книги (укр.): Дослідний інститут органічного сільського господарства (FiBL) в рамках швейцарсько-українського проекту "Розвиток органічного ринку в Україні".
Цю публікацію можна безкоштовно завантажити на веб-сайті: www.ukraine.fibl.org.

Розповсюдження та тиражування без письмового дозволу FiBL заборонено.
Редакція не несе відповідальності за наслідки, пов'язані з публікацією даних.

Подяка
Щиро дякуємо за участь у підготовці публікації Олександру Анатолійовичу Демидову та Анатолію Миколайовичу Рудюку з Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Зміст цієї книги є виключною відповідальністю авторів і ні за яких обставин не може розглядатися як офіційна позиція Державного секретаріату Швейцарії з економічних питань (SECO).

Фінансова підтримка:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація